



Πρεσβεία της Ελλάδος στο Τελ Αβίβ
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

Η παρούσα Έρευνα Αγοράς αφορά τα αλκοολούχα ποτά και συγκεκριμένα τους ακόλουθους κωδικούς της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Combined Nomenclature):

22030020	Ζύθοι
22030090	Ζύθοι, λοιποί
22042100	οίνοι συσκευασία μέχρι 2 lt
22051000	Είδη βερμούτ συσκευασία μέχρι 2 lt
22060000	Είδη Μηλίτη
22082000	Είδη αποσταγμάτων ανω 80% αλκοόλης από σταφύλι
22083000	ουίσκι
22084000	ρούμι και με απόσταξη με ζάχαρη
22086000	Βότκα
22087000	Λικέρ
22089099	Λοιπά -ούζο

Τελ Αβίβ, Αύγουστος, 2020



ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΑΔΟΥ/ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ.....	4
A.1 Περιγραφή Κλάδου - Γενικά Χαρακτηριστικά	4
A.2 Ιστορική Αναδρομή.....	5
A.3 Συγκριτική σπουδαιότητα του κλάδου/προϊόντος	6
B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ	7
B.1 Δομή Παραγωγής.....	7
B.2 Εξέλιξη Παραγωγής	9
B.3 Παραγωγική δυναμικότητα κλάδου/ προϊόντος.....	17
B.4 Κόστος Παραγωγής	18
B.5 Τεχνολογία παραγωγής*	18
B.6 Μέθοδοι- βαθμός κάθετης ολοκλήρωσης στον κλάδο *	18
B.7 Προοπτικές στην εξέλιξη της παραγωγής.....	19
Γ. ΖΗΤΗΣΗ	20
Γ.1 Μέγεθος αγοράς/ τμήματα αγοράς	20
Γ.2 Αγοραστική συμπεριφορά.....	20
Γ.3 Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης.....	22
Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	23
Δ.1 Ροές εμπορίου - εμπορικό ισοζύγιο κλάδου/προϊόντος	23
Δ.2 Ανάλυση εξαγωγών- εισαγωγών.....	23
Δ.3 Δασμολογικό καθεστώς και μη δασμολογικά εμπόδια.....	27
E. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	29
E.1 Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής.....	29
E.2 Βαθμός συγκέντρωσης (εγχώριων/ ξένων επιχειρήσεων)	30
E.3 Παρουσία ελληνικών προϊόντων – μερίδιο αγοράς	30
E.4 Τιμές λιανικής πώλησης.....	32



Ε.5 Δυναμική συνθηκών ανταγωνισμού	34
ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	35
ΣΤ.1 Νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του κλάδου.....	35
ΣΤ.2 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου στον ανταγωνισμό	35
Ζ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	35
Ζ.1 Παράγοντες που επηρεάζουν ζήτηση –προσφορά.....	35
Ζ.2 Προοπτικές ελληνικών προϊόντων	36



A. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΑΔΟΥ/ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

A.1 Περιγραφή Κλάδου - Γενικά Χαρακτηριστικά

Ο ισραηλινός αμπελώνας οπωσδήποτε χαρακτηρίζεται ως μεσογειακός. Με μακρά και ξηρά καλοκαίρια, μικρούς υγρούς χειμώνες, ακόμα και χιόνι σε υψηλότερες περιοχές που καλλιεργούνται αμπέλια (Γκολάν), μέχρι συνθήκες ερήμου στο βόρειο τμήμα της ερήμου Νεγκέφ. Τα εδάφη είναι ηφαιστιακά στο νότο, αμμώδη και κόκκινα στην μεσογειακή παραλιακή ζώνη, καθώς και ασβεστολιθικά. Ο αμπελώνας εκτείνεται σε 5.500 εκτάρια (13.585 στρέμματα και παράγει 60.000 τόνους σταφύλια ετησίως οι οποίοι αποδίδουν παραγωγή πάνω από 40 εκατομμύρια φιάλες. Η κατά κεφαλήν κατανάλωση οίνου δεν ξεπερνά τα 0,13 λίτρα ετησίως. Ειδικότερα σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ η κατανάλωση σε κατά κεφαλή λίτρα αλκοολούχων στο Ισραήλ επιμερίζεται ως ακολούθως: γενικός μέσος όρος 2,74, μπύρα 1,32, οίνοι 0,13, αποστάγματα 1,24, λοιπά 0,06. Είναι σαφές ότι ολοένα και περισσότερο αυξάνει η κατανάλωση προϊόντων μπύρας και αποσταγμάτων παρά οίνων. Σημειώνεται ότι στο Ισραήλ επίσης υπάρχουν σημαντικές βιομηχανίες μπύρας, αλλά ολοένα και περισσότερο αυξάνονται οι εισαγωγές.

Το Ισραήλ έχει 5.000 έτη παράδοση αμπελουργίας, με αναφορά ακόμα από τα έτη και τις περιγραφές της Παλαιάς Διαθήκης.

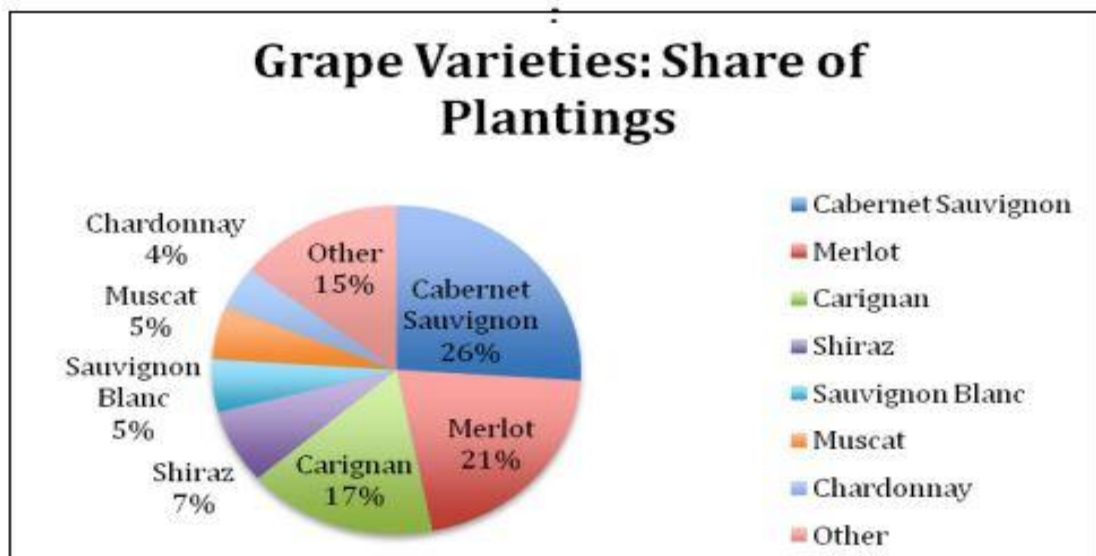
Υπάρχουν συνολικά 250 οινοποιία εκ των οποίων περίπου εβδομήντα είναι εμπορικά. Τα δέκα μεγαλύτερα οινοποιεία παράγουν πάνω από 90% της παραγωγής. Οι εξαγωγές, οι οποίες αυξάνονται κάθε χρόνο, είναι πάνω από 40 εκατ. δολ. Πάνω από το 55% των εξαγωγών προωθούνται στη Βόρεια Αμερική, περίπου το 35% στην Ευρώπη και το υπόλοιπο στην Αμερική, ενώ ένα αυξανόμενο ποσοστό και προς την Άπω Ανατολή. Τα τελευταία χρόνια οι σομελιέ, οι έμποροι λιανικής και οι κριτικοί κρασιού σε όλο τον κόσμο αρχίζουν να δείχνουν ενδιαφέρον για το ισραηλινό κρασί. Οι οπαδοί του Robert Parker και του Hugh Johnson, του Wine Spectator και του Decanter συνειδητοποίησαν ότι κάτι θετικό συμβαίνει σε αυτήν τη χώρα του Νέου Κόσμου, σε μια από τις παλαιότερες περιοχές οινοπαραγωγής στη γη. Ιδιαίτερη είναι η συμβολή των εβραϊκής καταγωγής κατοίκων των ΗΠΑ οι οποίοι καταναλώνουν ολοένα και περισσότερο οίνους από το Ισραήλ και προωθούν το προϊόν σε αυτήν την κορυφαία αγορά και σε σημαντικές λίστες οινολόγων.

Οι περισσότεροι αμπελώνες που φυτεύτηκαν τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια πληρούν ένα πρότυπο. Υπάρχουν 1,5 μέτρα μεταξύ αμπέλων και 3 μέτρων μεταξύ σειρών. Η συνήθης πυκνότητα αμπελώνων είναι 2.220 αμπέλια ανά εκτάριο. Υπάρχει μια ξεχωριστή προτίμηση για τη μηχανική συγκομιδή. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να γίνεται η συγκομιδή ενός αμπελώνα το βράδυ εντός λίγων ωρών, σε βέλτιστο χρόνο και μάλιστα να μεταφέρεται στο οινοποιείο σε δροσερές θερμοκρασίες νωρίς το πρωί.



Οι περιοχές οινοποιίας είναι: η Άνω Γαλιλιέα, η Κάτω Γαλιλιέα, τα Υψώματα Γκολάν, η παραλιακή περιοχή, η Ιουδαία, τα Κεντρικά Βουνά, η έρημος Νέγκεβ. Ο παραγόμενος οίνος έχει εγγραφεί με ονομασίες αμπελώνα: Galilee, Shomron, Samson, Judean Hills, Negev.

Οι ποικιλίες του αμπελώνα είναι: Κόκκινα >> Cabernet Sauvignon, Merlot, Shiraz/Syrah, Carignan, Petite Syrah, Petit Verdot, Cabernet Franc, Malbec, Marselan, Grenache, Λευκά >> Chardonnay, Sauvignon Blanc, Gewurztraminer, Muscat, Colombard, Viognier, Roussanne, Chenin Blanc, Riesling. Τοπικές ποικιλίες: Ερυθρά >> Bittuni, Baladi, Λευκά >> Dabouki, Hamdani/Marawi, Jandali.



Το 20% της παραγωγής εξάγεται. Οι εξαγωγές συνολικά το 2019 ήταν 50 εκ. \$ και 55% είχαν προορισμό τη Β. Αμερική, το 35% τη Δ. Ευρώπη. Οι κυριότερες χώρες που εισάγουν ισραηλινό κρασί είναι οι ΗΠΑ, Γαλλία και Ηνωμένο Βασίλειο.

Οι χρονιές που έχουν αποφέρει τις καλύτερες σοδειές διαχρονικά έχουν κριθεί ότι είναι αυτές του 2004, 2005, 2008, 2012, 2013, 2014, 2016, 2018, 2019.

A.2 Ιστορική Αναδρομή

Σύμφωνα με το βιβλίο της Γένεσης το πρώτο πράγμα που έκανε ο Νώε, μετά την αποβίβαση από την κιβωτό ήταν να φυτέψει έναν αμπελώνα. Γεν: 20-21, «Και ο Νώε άρχισε να είναι κτηνοτρόφος, και φύτεψε έναν αμπελώνα: Και έπινε το κρασί, και μεθυσμένος αποκαλύφθηκε μέσα στη σκηνή του. " Ως τμήμα της περιοχής της Μεσογείου, το Ισραήλ βρίσκεται σε μια από τις παλαιότερες οινοπαραγωγικές περιοχές του κόσμου.

Η αμπελουργία κυρίως ευδοκίμει σε περιοχές που εκτείνονται από 30 έως 48 μοίρες πτου βόρειου ορίζοντα. Στο Ισραήλ, αυτό σημαίνει περιοχές 31-33 μοίρες βόρεια, από τη Νεκρά Θάλασσα έως το Νταν. Η αμπελουργία στο αρχαίο Ισραήλ, προωθήθηκε καθ ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας του απλά επειδή και οι



ήταν ευνοϊκές οι συνθήκες και προσέφεραν σημαντικά κοινωνικά και οικονομικά οφέλη στην κοινωνία.

Είναι αξιοσημείωτο ότι υπάρχουν ιστορικές πηγές που αποδεικνύουν ότι από την αρχική του παραγωγή στο αρχαίο Ισραήλ, το κρασί εξήγεται προς διαφορετικές περιοχές εκτός της χώρας. Οι Φαραώ της Αιγύπτου ευνόησαν το κρασί της Χαναναϊκής εποχής του Χαλκού και όταν οι Αιγύπτιοι κυβέρνησαν την περιοχή, καταβλήθηκαν ορισμένοι φόροι με τη μορφή κρασιού.

Στην πιο πρόσφατη ιστορία, σύμφωνα με το επιστολόχαρτο του Συνεταιρισμού Συνεργατών Vignerons de Grandes Caves Richon le Zion & Zichron Yaacov Ltd., (Agudat Ha'Kormim) από το 1934, φαίνεται καθαρά ότι τον περασμένο αιώνα οι Ισραηλινοί οινοποιοί είχαν κανάλια πωλήσεων και διανομής, σε Συρία, Τουρκία, Βέλγιο. Ελβετία, Γερμανία, Τσεχοσλοβακία, Ηνωμένες Πολιτείες, Αφρική, Αυστραλία, ακόμη και Νέα Ζηλανδία.

Επομένως, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι το κρασί εξακολουθεί να εξάγεται και σήμερα από το Ισραήλ. Ωστόσο, το γεγονός ότι κάποιο πραγματικά καλό κρασί παράγεται φαίνεται να μην αποτελεί ιδιαίτερο θέμα όπως συμβαίνει με την γαλακτοπαραγωγή. Είναι ενδιαφέρον ότι, μέρος της ιστορικά μεγάλης εξαγωγικής επιτυχίας του κλάδου, έγκειτο στην εξαγωγή μη αλκοολούχου «χυμού σταφυλιών» σε μουσουλμανικές αγορές.

Από το 1840 άρχισαν να δραστηριοποιούνται οι πρώτες οικογένειες οινοπαραγωγών στην Ιερουσαλήμ. Μετά το 1880 ιδρύθηκε η πρώτη μονάδα παραγωγής οίνου από τον Βαρώνο Έντμουν Ρότσινλντ, ιδιοκτήτη του Chateau Lafite, με σαφή επίδραση από τη γαλλική εμπειρία του.

Οι δεκαετία του 1980 όρισε τη νέα γενιά οινοποιών εισάγωντας στο Ισραήλ τη νέα τεχνολογία από ειδικούς οινοποιούς που ήρθαν από την Καλιφόρνια. Η δεκαετία του 1990 αποτελεί το διάστημα που καταγράφηκε η μικρή έκρηξη των νέων μικρών οινοποιείων. Μετά το 2000 ο ισραηλινός αμπελώνας αποκτά συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και διεθνή αναγνώριση σε υψηλό επίπεδο.

A.3 Συγκριτική σπουδαιότητα του κλάδου/προϊόντος

Οι εξαγωγές οίνου και συναφών αλκοολούχων ποτών είναι σταθερά σε υψηλά επίπεδα και συμβάλουν στην οικονομία με τις εισροές από το εξωτερικό. Βέβαια δεν αποσπούν ποσοστά αντίστοιχα με τις εξαγωγές γαλακτοκομικών, αλλά ήδη θεωρείται ότι πρόκειται για έναν δυναμικά αναπτυσσόμενο κλάδο και νέοι επιχειρηματίες επιδιώκουν να δημιουργήσουν δικά τους οινοποιεία καθώς επιθυμούν να διαμορφώσουν δική τους ετικέτα.

Εξαγωγές Ισραήλ εκ. \$	2019	2018	2017	2016
Total	58514.2	61951.4	61151.5	60573.2
Beverages	760.7	821.4	728.7	691.0

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ισραήλ (Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)



Το γεγονός ότι και οι εισαγωγές σταθερά αυξάνονται επίσης οφείλεται στην ολόένα και μεγαλύτερη καταναλωτική ροπή σε ξένα προϊόντα των ισραηλινών καταναλωτών. Η προοπτική ένταξης νέων προϊόντων τόσο από εστιατόρια, κάβες και ξενοδοχεία είναι σταθερά αναπτυσσόμενη και ευνοείται από το μεγάλο αριθμό ισραηλινών που ταξιδεύουν στο εξωτερικό, αλλά και έχουν δεσμούς επαγγελματικούς και οικογενειακούς εκτός Ισραήλ.

B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ

B.1 Δομή Παραγωγής

Σύμφωνα με το Israel Export Institute, τα τρία μεγαλύτερα οινοποιεία της χώρας ελέγχουν το 83% της τοπικής αγοράς. Η Carmel, καλλιεργεί το 57% των σταφυλιών της χώρας, η Barkan, το 15% (συμπεριλαμβανομένων των Segal Wines που αγοράστηκαν πρόσφατα) και το οινοποιείο Golan Heights, το 11%. Ένα σημάδι της ακμάζουσας τοπικής αγοράς είναι ότι και οι τρεις οινοπαραγωγοί αναπτύσσουν νέα οινοποιεία: η Carmel στο Ramat Arad στους λόφους της βόρειας Negev, το Barkan στο Kibbutz Hulda στην περιοχή Samson και το οινοποιείο Golan στην Άνω Γαλιλαία.

Το 1993 ο Ronnie James, του Kibbutz Tzora ίδρυσε την Tzora Vineyards, το πρώτο οινοποιείο στο κίνημα kibbutz. Πριν από την ίδρυση του οινοποιείου, ο Τζέιμς, ο οποίος είναι γεωπόνος, πέρασε 30 χρόνια καλλιεργώντας σταφύλια στο Samson Hills της κοιλάδας Sorek. Ωστόσο, τα σταφύλια που μεγάλωσε πωλήθηκαν σε άλλα οινοποιεία, ενώ ήθελε να φτιάξει το δικό του κρασί.

Δεν αμφισβητείται το γεγονός ότι το πραγματικό σημείο καμπής στην οινοποιία του Ισραήλ (από άποψη ποιότητας) οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στους αμπελώνες στα Golan Heights, που δημιουργήθηκαν το 1983. Το Golan Heights Winery είναι ένα από τα καλύτερα της χώρας. Ιδρύθηκε πριν από 30 χρόνια, με ήδη αναγνωρισμένες ετικέτες όπως Yarden και Hermon. Αυτό το οινοποιείο έγραψε ξανά την ιστορία για την παραγωγή κρασιού στο Ισραήλ σε μια χώρα όπου τα οινοποιία είναι τόσο παλιά όσο η ίδια η Βίβλος. Οι οίνοι από αυτή την περιοχή εξάγονται σε περισσότερες από 32 χώρες και έχουν αναδειχθεί νικητές και λάβει περισσότερα από 70 διεθνή βραβεία σε αντίστοιχους διαγωνισμούς.

Παράλληλα στο Ισραήλ προϊόντα ζύθου παράγονται κυρίως από δύο μεγάλες ζυθοποιίες την Tempo Beer Industries και Israel Beer Breweries. Κατά την τελευταία δεκαετία πολλές μικροβιομηχανίες έχουν καθιερωθεί σε όλη τη χώρα. Μάλιστα την τελευταία 5ετία έχουν αυξηθεί τα φεστιβάλ μπύρας που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο στο Ισραήλ, εκ των οποίων ένα από τα μεγαλύτερα είναι στην Ιερουσαλήμ. Το Tempo με έδρα το Netanya είναι το μεγαλύτερο ζυθοποιείο στο Ισραήλ. Το 1999 οι μπίρες Tempo's Goldstar και



Maccabee αντιπροσώπευαν το 60% όλων των πωλήσεων μπύρας στη χώρα. Η Tempo εισάγει επίσης Heineken και Amstel. Η Israel Beer Breweries εισήλθε στην αγορά το 1991–92 ως συνεργασία μεταξύ του Carlsberg Group και της τοπικής εταιρείας Coca-Cola. Το 1996 άρχισε να διανέμει την Guinness. Η Israel Beer Breweries έχει δημιουργήσει κέντρο επισκεπτών με θέμα την μπύρα στην έδρα της στην πόλη Ashdod.

Ένα μικρότερο ζυθοποιείο Taybeh Brewery, που διευθύνεται από Παλαιστίνιους Χριστιανούς, άνοιξε το 1994.

Η παραγωγή μπύρας draft άρχισε να αναπτύσσεται στα μέσα της πρώτης δεκαετίας της δεκαετίας του 2000. Η Dancing Camel Brewery, η οποία άνοιξε στο Τελ Αβίβ το 2006, ήταν η πρώτη μικροζυθοποιία που άνοιξε στο Ισραήλ. Αργότερα εκείνο το έτος, το ζυθοποιείο Golan άνοιξε στην περιοχή Golan Heights του Ισραήλ. Το εργοστάσιο μπύρας Jem, ήταν η πρώτη μικροζυθοποιία kosher του Ισραήλ, άνοιξε στην Petah Tikva το 2009. Μέχρι το τέλος του 2009 υπήρχαν μικροζυθοποιεία που λειτουργούσαν από τους Dekel και Qiryat Gat στα νότια του Ισραήλ, μέσω Sal'it, στην Petah Tikva και Τελ Αβίβ μέχρι τη Χάιφα, την Κοιλάδα του Ζεζρεέλ, τον Ραμότ Ναφτάλι και το Γιεϊάμ και ως το Qatzrin στα ύψη του Γκολάν. Το 2010 ήταν μια ιδιαίτερα ενεργή χρονιά, ορόσημο, για τις νέες μικροβιομηχανίες.

Η πρώτη τοπική ετικέτα μπύρας που εμφανίστηκε σε αυτό που σύντομα θα ονομαζόταν κράτος του Ισραήλ ήταν η Nesher, τη δεκαετία του 1930. Στα πρώτα χρόνια ήταν η κορυφαία ετικέτα μπύρας τοπικά και παρήγετο σε ποσότητες 10.000 λίτρων ετησίως. Δύο ποικιλίες Nesher ήταν διαθέσιμες εκείνη την εποχή: pilsner lager και μια μπύρα βύνης. Το Nesher Malt εξακολουθεί να είναι γνωστό στα εβραϊκά ως bira shechora ("μαύρη μπύρα").

Η Goldstar, ένα ασθενές lager που παρασκευάζεται στο Ισραήλ από το 1950, κατασκευάστηκε αρχικά στο Cabeer Brewery στη Rishon LeZion. Στα χρόνια μεταξύ του 1952 και των μέσων της δεκαετίας του 1980, μια δημοφιλής μπύρα που παρασκευάστηκε στο Ισραήλ ήταν η Abir. Το Maccabee, ένα pilsner που εφευρέθηκε από τον brewmaster Menachem Berliner, παρουσιάστηκε το 1968 και ανταγωνίστηκε με τη Goldstar για μερίδιο αγοράς μέχρι τη δεκαετία του 1970. Η Goldstar και η Maccabee αποκτήθηκαν το 1975 με μία μόνο συνεργασία και πωλήθηκαν στην Tempo το 1986. Η Goldstar κέρδισε χρυσό μετάλλιο Monde Selection το 2007 και το 2011 κέρδισε το βραβείο ως Ισραηλινό Προϊόν της Χρονιάς.

Οι ζυθοποιίες που παράγονται από τη μικροβιομηχανία Dancing Camel είναι προσαρμοσμένες για να ικανοποιούν τον ουρανίσκο του Ισραήλ, ο οποίος, σύμφωνα με τον ιδρυτή David Cohen, αποφεύγει τις πικρές γεύσεις. Έτσι, το Dancing Camel IPA αντισταθμίζει την πικρία του λυκίσκου του με σιλάν, ένα σιρόπι που εξάγεται από χουρμάδες. Το Dancing Camel παράγει επίσης εποχιακές μπύρες εμπνευσμένες από τις εβραϊκές διακοπές: για τον Rosh Hashanah, το Dancing Camel κυκλοφορεί μια μπύρα ροδιού και για την εορτή του Sukkoth μια μπύρα σιταριού φτιαγμένη με etrog (κίτρινο κίτρο).



B.2 Εξέλιξη Παραγωγής

A. Γενικά:

Η σύγχρονη εξέλιξη των οινοποιείων στο Ισραήλ μπορεί να χωριστεί σε τρεις διαφορετικές φάσεις.

1) Οι Rishon Lezion και Zichron Ya'acov οι πρώτοι εβραϊκοί αγροτικοί οικισμοί στα τέλη του 19ου αιώνα επέλεξαν τους αμπελώνες και την οινοποίηση ως την κύρια βιομηχανία τους. Ο βαρόνος Edmond de Rothschild στέλνει τους ειδικούς του για να εισαγάγει την αμπελουργία.

2) Μετά το σχηματισμό του κράτους του Ισραήλ το 1948, ιδρύθηκαν οινοποιεία όπως το Askalon (τώρα Segal) και το Eliaz (τώρα Binyamina).

3) Η σύγχρονη ιστορία της οινοποιίας του Ισραήλ ξεκινά τη δεκαετία του 1980.

Οι πραγματικές αλλαγές στην τοπική σκηνή του κρασιού πραγματοποιήθηκαν τη δεκαετία του 1980. Αυτή η εποχή γνώρισε τεχνολογικές αλλαγές που συχνά συγκρίθηκαν με την επανάσταση του κρασιού στην Καλιφόρνια, πριν από 35 χρόνια. Νέες ποικιλίες σταφυλιών φυτεύτηκαν σε δροσερότερα υψόμετρα, εισήχθη εμπειρογνωμοσύνη στην οινοποίηση, κατασκευάστηκαν νέα οινοποιεία, ενώ τα υπάρχοντα οινοποιεία επενδύουν σε νέο εξοπλισμό. Σήμερα υπάρχουν περισσότερα από 300 οινοποιεία στο Ισραήλ και οι κύριοι εξαγωγείς είναι οι Carmel, Barkan, Golan Heights, Efrat, Binyamina, Tishbi, Dalton και Castel.

Τα τελευταία δέκα χρόνια, μια νέα κουλτούρα κρασιού εξελίχθηκε αργά στο Ισραήλ. Κάποτε, οι αγορές κρασιού περιορίζονταν σε σουπερ μάρκετ που συνήθως είχαν περιορισμένη επιλογή. Σήμερα, περισσότερα από 900 κρασιά μπορούν να αγοραστούν σε ειδικά καταστήματα κρασιού (κάβες) που μεταφέρουν τα πάντα, από το ίδιο το κρασί μέχρι ειδικά αξεσουάρ οινογευσίας ακόμη και εισαγόμενα ψυγεία κρασιού. Τα μαθήματα κρασιού και η γευστιγνωσία κρασιού έχουν ενταχθεί στην καθημερινότητα των ισραηλινών ανεξαρτήτου ηλικίας.

Η έκταση των αμπελώνων στο Ισραήλ διπλασιάστηκε τα τελευταία πέντε έως έξι χρόνια, και αυτή η αύξηση μπορεί να φανεί σε όλους τους τύπους ποιοτικών ποικιλιών. Η συγκομιδή το 2000 είχε αποδώσει πάνω από 40.000 τόνους σταφυλιών ενώ σύμφωνα με το Israel Export Institute ξεπέρασε τους 60.000 τόνους το 2019.

Αν και το Ισραήλ δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η χώρα λειτουργεί σύμφωνα με τους κανονισμούς της ΕΚ και σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται από το Bureau of Alcohol, Tobacco, Firearms and Explosives B.A.T.F. στην Αμερική.

Είτε πρόκειται για τους μετεωρολογικούς σταθμούς του Γκολάν είτε για τα πειράματα στην έρημο, η φήμη του Ισραήλ για τη γεωργική τεχνολογία και την καινοτομία αφορά και την ανάπτυξη της καλλιέργειας στους αμπελώνες της χώρας.

ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Οι επίσημες αμπελουργικές περιοχές του Ισραήλ είναι



- I. Galilee, Shomron, Samson, Judean Hills και Negev.
- II. Galilee – Upper Galilee, Lower Galilee, Golan Heights
- III. Shomron – Northern Coastal Plain, Mt. Carmel, Menashe Hills, Shomron Hills
- IV. Samson – Central Coastal Plain, Judean Foothills
- V. Judean Hills – the hills to the west, north & south of Jerusalem
- VI. Negev – τα υψίπεδα της ερήμου Negev Highlands.

Καθώς ο επιμερισμός αυτών των περιοχών και η υιοθετηθήσα ονοματολογία δόθηκαν πολύ πριν η ισραηλινή βιομηχανία κρασιού πάρει τη σημερινή της μορφή. Υπάρχουν εδώ και καιρό προτάσεις για αλλαγή και επικαιροποίηση αυτών ώστε να εμφανίζουν την πραγματικότητα του σήμερα.



Β. Αμπελουργικές περιοχές:

Α. Γαλιλαία (Galil)

- * Κάτω Γαλιλαία
- * Άνω Γαλιλαία
- * Ύψη Γκολάν
- * Tabor



Αυτή η περιοχή εκτείνεται νότια από τα σύνορα του Λιβάνου και καλύπτει το βόρειο τμήμα του Ισραήλ.

Τα περισσότερα από τα οινοποιεία χρησιμοποιούν σταφύλια από τη Γαλιλαία για την πρώτη τους ετικέτα ή τα κρασιά. Αυτή η περιοχή έχει γίνει η κυριότερη περιοχή κρασιού του Ισραήλ, που χαρακτηρίζεται από μεγάλα υψόμετρα, δροσερά αεράκια από το όρος Ερμών, ηφαιστειακό βασάλτη και «πούφες» εδάφους του Γκολάν και μοναδικά μικροκλίματα στην Άνω Γαλιλαία, όπου τα εδάφη είναι βαριά και ασβεστολιθικά, αλλά καλά στραγγιζόμενα. Οι βορειότεροι αμπελώνες των υψιπέδων του Γκολάν βρίσκονται 1.200 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας, με χιονοπτώσεις κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

Το Dalton και οι αμπελώνες του όρους Galil βρίσκονται στην Άνω Γαλιλαία, ενώ το οινοποιείο Golan Heights βρίσκεται στα ύψη Golan. Η Carmel έχει εκτεταμένους αμπελώνες στη Γαλιλαία, ενώ η Segal (τώρα Barkan) διατηρεί επίσης αμπελώνες στην περιοχή.

Το Galilee, Galil στα εβραϊκά, βρίσκεται στα βόρεια του Ισραήλ. Η Άνω Γαλιλαία είναι μια ορεινή περιοχή με δάση, βουνοκορφές και πετρώδεις κορυφογραμμές. Είναι ο ομορφότερος αμπελώνας του Ισραήλ. Τα εδάφη είναι βαριά, αλλά καλά στραγγιζόμενα. Τείνουν να είναι ένα μείγμα από ηφαιστειακά, χαλίκια και εδάφη terra rossa. Οι αμπελώνες κοντά στα βόρεια σύνορα με τον Λίβανο είναι 350 έως 450 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Οι αμπελώνες κοντά στο όρος Meron, κυμαίνονται από 650 έως 1.000 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Οι περισσότεροι αμπελώνες στην Άνω Γαλιλαία φυτεύτηκαν μόνο από τα μέσα έως τα τέλη της δεκαετίας του 1990. Η ετήσια βροχόπτωση στην Άνω Γαλιλαία είναι από 800-1.000 mm. Οι θερμοκρασίες του χειμώνα κυμαίνονται από 0-15 0C ενώ το καλοκαίρι η θερμοκρασία κυμαίνεται από 12-30 0C.

Οινοποιεία στην Άνω Γαλιλαία: Dalton, Capsouto, Covenant Israel, Kishor, Lueria, Or Haganuz.

Η περιοχή των αμπελώνων στην Κάτω Γαλιλαία βρίσκεται κοντά στο όρος Tabor (Θαβώρ). Εδώ τα υψόμετρα είναι 200 έως 400 μέτρα. Τα εδάφη διαφέρουν μεταξύ ηφαιστειακών και ασβεστόλιθων. Η βροχόπτωση κυμαίνεται από 400 - 500 mm ετησίως. Το Οινοποιείο Tabor είναι το κύριο οινοποιείο αυτής της περιοχής.

Οινοποιείο στην Κάτω Γαλιλαία: Tabor

Αμπελώνες της Γαλιλαίας: 25%

Το όρος Κάρμελ, οι Λόφοι Μενάσε, οι Λόφοι Σομόρον και οι Λόφοι της Ιουδαίας αποτελούν την Κεντρική Ορεινή Περιοχή. Ξεκινούν από τη Χάιφα και μετά διατρέχουν τη σπονδυλική στήλη της χώρας. Η κύρια συγκέντρωση των αμπελώνων είναι στις κοιλάδες βορειοανατολικά του Zichron Ya'acov, επωφελούμενοι από τη νότια οροσειρά Carmel και δροσίζοντας αεράκια από τη Μεσόγειο Θάλασσα. Αυτή ήταν μια από τις πρώτες περιοχές που φυτεύτηκαν με αμπελώνες από τον βαρόνο Edmond de Rothschild στα τέλη



του 19ου αιώνα. Τα υψόμετρα αυξάνονται από 0 έως 150 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Τα εδάφη ποικίλλουν από ασβεστολιθικό πηλό, terra rossa, ασβεστόλιθο και κιμωλία. Το κλίμα είναι συνήθως μεσογειακό. Η ετήσια βροχόπτωση είναι 400 - 600 mm.

Παράδειγμα οινοποιείων στην περιοχή Mount Carmel: Amphorae, Carmel, Somek.

Πολλοί νέοι αμπελώνες έχουν φυτευτεί στην περιοχή Shomron Hills. Εδώ τα ξηρά εδάφη, σε βάση ασβεστόλιθου και το μεγάλο υψόμετρο, μεταξύ 700 και 850 μέτρων, αποδεικνύονται ιδανικά για την καλλιέργεια σταφυλιών κρασιού. Οι αραιοί, πετρώδεις λόφοι φαίνονται πολύ Βιβλικοί. Οι αμπελώνες φυτεύτηκαν εδώ μόνο στη σύγχρονη εποχή, από τις αρχές της δεκαετίας του 2000.

Οινοποιεία στους λόφους Shomron: Gnaot, Tura.

Οι λόφοι Judean ανεβαίνουν προς την Ιερουσαλήμ. Οι ζεστές μέρες, οι δροσεροί άνεμοι από τη Μεσόγειο και η δροσερή νυχτερινή θερμοκρασία χαρακτηρίζουν την περιοχή που αυξάνεται απότομα από υψόμετρο 500 μέτρων, δυτικά της Ιερουσαλήμ. Ακριβώς βόρεια και νότια της Ιερουσαλήμ, τα υψόμετρα φτάνουν τα 1.000 μέτρα. Τα εδάφη είναι λεπτό terra rossa και πετρώδες, σε μια βάση από ασβεστόλιθο. Οι αμπελώνες φυτεύτηκαν εδώ από τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Τείνουν να βρίσκονται σε φυσικά καταφύγια, περιτριγυρισμένα από garigue και άγρια μεσογειακά βότανα. Τα απολιθώματα, που βρίσκονται στους αμπελώνες, δείχνουν την αρχαία ιστορία αυτής της περιοχής.

Οινοποιεία στο Judean Hills: Ella Valley, Five Stones, Hayotzer, Teperberg.

Η νότια άκρη των Κεντρικών Ορέων είναι το δάσος Yatir, το μεγαλύτερο φυτευμένο δάσος του Ισραήλ, το οποίο είναι ο τόπος συνάντησης μεταξύ των βουνών και της ερήμου. Το υψόμετρο κυμαίνεται από 600 μέτρα σε 850 μέτρα.

Στα Κεντρικά Όρη, οι υψηλότερες περιοχές δέχονται χιόνι το χειμώνα. Η ετήσια βροχόπτωση είναι 500 mm., Εκτός από το δάσος Yatir που είναι 275 mm. Οι μέσες θερμοκρασίες του χειμώνα είναι 0-18 0C, ενώ οι καλοκαιρινές θερμοκρασίες μπορούν να αυξηθούν από 15 σε 30 0C.

Αμπελώνες του Central Mountain: 11%

Β. Σαμαριά (Shomron)

* Όρος Κάρμελ

* Σαρόν

Πρόκειται για τη μεγαλύτερη αμπελουργική περιοχή του Ισραήλ, που επωφελείται από την οροσειρά Carmel και την εγγύτητα της Μεσογείου. Η κύρια συγκέντρωση των αμπελώνων είναι στις κοιλάδες που περιβάλλουν τις πόλεις του οινοποιείου Zichron Yaakov, όπου στεγάζεται ένα από τα οινοποιεία της Carmel και το οινοποιείο Tishbi, και το Binyamina, το σπίτι του οινοποιείου Binyamina. Τα εδάφη είναι μεσαίου βάρους και ασβέστη, και το κλίμα είναι



συνήθως μεσογειακό, με ζεστά καλοκαίρια και δροσερούς, σχετικά υγρούς χειμώνες.

Γ. Samson (Shimshon)

- * Adulam
- * Νταν
- * Latrun

Η κεντρική παράκτια πεδιάδα (Dan) και οι λόφοι των πεδινών Judean αποτελούν αυτήν την περιοχή. Ενώ οι περιοχές Galilee, Shomron και Judean Hills είναι ιστορικά μέρη που τα ονόματά τους αναγονται στη βιβλική εποχή, η περιοχή Samson πήρε το όνομά της από τον γνωστό βιβλικό ήρωα, Samson.

Η υποπεριοχή Dan καταλαμβάνει τις παράκτιες πεδιάδες γύρω από το Rishon Lezion και το Rehovot. Η δεύτερη υποπεριοχή περιλαμβάνει τους λόφους γύρω από Latrun και Adulam.

Πολλοί από τους αμπελώνες Carmel και Barkan βρίσκονται στην περιοχή Samson. Το κύριο οινοποιείο της Carmel βρίσκεται στη Rishon Lezion και το Segal Winery στη Ramle. Τα εδάφη αυτής της περιοχής είναι ασβέστης, πέτρα, πηλός και αργαλειός με παράκτιο μεσογειακό κλίμα - ζεστά, υγρά καλοκαίρια και ήπιους χειμώνες.

Δ. ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΠΕΔΙΑΔΑ

Η περιοχή είναι από 0 έως 100 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας και είναι μια καυτή, υγρή περιοχή. Οι θερινές θερμοκρασίες κυμαίνονται από 20 έως 32 °C. Η ετήσια βροχόπτωση είναι 350-400 mm. Τα αλλουβιακά εδάφη αναμιγνύονται με αμμώδεις, αργίλους αργίλους. Υπάρχει επίσης ένα αρκετά κομμάτι terra rossa. Αυτή ήταν μια από τις περιοχές που φυτεύτηκαν από τον βαρόνο Edmond de Rothschild τη δεκαετία του 1880, επειδή βρισκόταν κοντά σε μερικά από τα αγροτικά χωριά. Ωστόσο, είναι μια περιοχή πιο γνωστή για την καλλιέργεια φραουλών και εσπεριδοειδών από τα σταφύλια κρασιού και πολλοί αμπελώνες έχουν αντικατασταθεί από ακίνητα.

Οι βόρειες παράκτιες πεδιάδες περιλαμβάνουν την παραδοσιακή αναπτυσσόμενη περιοχή της κοιλάδας Hapadiv και τις περιοχές ανατολικά της Binyamina. Η κεντρική παράκτια πεδιάδα είναι νοτιοανατολικά του Τελ Αβίβ και περιλαμβάνει το Mazkeret Batya και το Gedera.

Οινοποιεία στην παράκτια πεδιάδα: Alexander, Recanatí.

Παράκτιοι αμπελώνες: 15%

Ε. Judean Hills (Harey Yehuda)

- * Beth-El
- * Ιερουσαλήμ
- * Βηθλεέμ
- * Χεβρώνα



Πρόκειται για μια σχετικά ανεπτυγμένη περιοχή κρασιού με δροσερές νυχτερινές θερμοκρασίες στους λόφους. Πολλοί από τους αμπελώνες καλλιεργούνται σε βεράντες ή σε στενές κοιλάδες. Υπάρχουν μικρές εκτάσεις αμπελώνων βόρεια της Ιερουσαλήμ, με την περιοχή να εκτείνεται έως το Yatir, νότια της Χεβρώνας. Το οινοποιείο μπουτίκ Castel βρίσκεται στη Ramat Raziel και το Efrat βρίσκεται στη Motza, κοντά στην είσοδο της Ιερουσαλήμ. Τα εδάφη είναι λεπτά, ασβέστη και πετρώματα. Το κλίμα ποικίλλει από άνυδρο σε Μεσόγειο.

Αυτή είναι μια περιοχή με μικρούς αμπελώνες και πολλά οινοποιεία, η οποία χωρίζεται από το δρόμο από το Τελ Αβίβ προς την Ιερουσαλήμ. Υπάρχουν οι λόφοι με βαθιά εδάφη, τα οποία είναι αργιλώδη και αργίλου. Τα υψόμετρα είναι υψηλότερα από την παράκτια πεδιάδα, από 150 έως 350 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας και η μέση βροχόπτωση είναι έως 500 mm το χρόνο. Οι θερμοκρασίες του χειμώνα είναι από 5 έως 20 °C, ενώ οι θερμοκρασίες του καλοκαιριού κυμαίνονται από 18 έως 30 °C. Οι αμπελώνες φυτεύτηκαν στη δεκαετία του 1950 και του 1960. Αυτή είναι σήμερα η μεγαλύτερη αμπελουργική περιοχή, δημοφιλής στους τουρίστες λόγω της εγγύτητάς της με το Τελ Αβίβ και την Ιερουσαλήμ.

Οινοποιεία στους πρόποδες της Ιουδαίας: Barkan, Bravdo - Karnei Yosef, Segal.

Judean Foothills vineyards: 27%

ΣΤ. Negev (Hanegev)

* Ραμάτ Άραντ

* Νότια Negev

Μια δημοφιλής περιοχή για την καλλιέργεια αμπέλων στην αρχαιότητα, αυτή η ημι-άνυδρη περιοχή έχει φυτευτεί με νέους αμπελώνες στους βόρειους λόφους της ερήμου Negev. Είναι μια ιδιαίτερα ξηρή περιοχή, βασισμένη αποκλειστικά σε καινοτόμες μηχανογραφημένες μεθόδους ποτίσματος για την άρδευση της γης. Βρίσκεται 600 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας, υπάρχει χαρακτηριστική σημαντική διαφορά μεταξύ θερμοκρασίας ημέρας και νύχτας. Η Carmel ήταν η πρώτη από τις μεγαλύτερες οινοποιείες που δημιούργησαν αμπελώνες στο Negev, όπου έχουν επίσης ένα οινοποιείο μπουτίκ στο Ramat Arad. Έχουν φυτευτεί βιώσιμοι αμπελώνες από τον Tishbi στο Sde Boker και από τον Barkan στο Mitzpe Ramon - και οι δύο στην έρημο του Negev. Η επιτυχία τους παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον για τους οινοπαραγωγούς σε άλλες καυτές χώρες και περιοχές. Τα εδάφη είναι αμμώδη έως αργιλώδη και το κλίμα είναι ξηρό με ζεστά, ξηρά καλοκαίρια.

Η Negev είναι η έρημος περιοχή που αποτελεί τη μισή χώρα. Οι αμπελώνες έχουν φυτευτεί στα υψίπεδα της Negev, ιδίως στο Mitzpe Ramon. Τα εδάφη είναι αμμώδη αργιλώδη και ομαλά. Τα υψίπεδα Negev έχουν υψόμετρο έως 900 μέτρα. Η βροχόπτωση είναι μόλις 50 έως 100 mm. ένα έτος. Οι θερμοκρασίες κυμαίνονται από πολύ ζεστή κατά τη διάρκεια της ημέρας (15-40 °C το καλοκαίρι) έως πιο δροσερές βραδιές και πολύ κρύες νύχτες. Οι



αμπελώνες μερικές φορές τυλίγονται σε ομίχλη κατά τις πρωινές ώρες. Η ξηρότητα και η έλλειψη υγρασίας περιορίζουν στο ελάχιστο τις ασθένειες. Οι σύγχρονοι πρωτοπόροι στο Negev φύτεψαν για πρώτη φορά αμπελώνες τη δεκαετία του 1990. Οι αμπελώνες στην έρημο είναι ένα κλασικό παράδειγμα των δεξιοτήτων του Ισραήλ στη γεωργία, στην άνθιση της ερήμου. Ένα μοναδικό πρόβλημα στους αμπελώνες Negev είναι οι καμήλες, που μπορεί να τρώνε ένα αμπέλι στις ρίζες της, σαν να ήταν σαλάτα.

Οινοποιείο στο Negev: Yatir.

Αμπελώνες Negev: 4%

Ζ. Η περιοχή Golan Heights βρίσκεται στα βορειοανατολικά του Ισραήλ. Πρόκειται για ένα ηφαιστειακό οροπέδιο ύψους 1.200 μέτρων πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Η περιοχή επωφελείται από δροσερά αεράκια από το χιονισμένο Όρος Ερμών. Το Γκολάν μπορεί να χωριστεί σε τρία: Το νότιο Γκολάν με θέα στη Θάλασσα της Γαλιλαίας βρίσκεται 350 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Τα εδάφη είναι βασαλτικός πηλός. Το μεσαίο Γκολάν είναι 400 - 500 μέτρα υψόμετρο. Στη συνέχεια υπάρχει το Άνω Γκολάν που ανέρχεται από 750 έως 1.200 μέτρα. Το έδαφος είναι πιο ηφαιστειακό ταφ και η μαύρη πέτρα βασάλτη είναι παντού. Η ετήσια βροχόπτωση: 800-1.000 mm. Οι θερμοκρασίες του χειμώνα μπορεί να κυμαίνονται από μείον θερμοκρασίες έως 15 0C, ενώ το καλοκαίρι το εύρος κυμαίνεται από 12-30 0C. Το Γκολάν φυτεύτηκε για πρώτη φορά με σταφύλια ποιότητας κρασιού το 1976. Ήταν η περιοχή που επέστησε για πρώτη φορά την προσοχή του κόσμου στα ισραηλινά κρασιά. Τα τακτικά παράσιτα περιλαμβάνουν τον αγριογούρουνο, που έρχονται τη νύχτα και φαράγγι στα σταφύλια, αλλά μόνο όταν είναι ώριμα.

Οινοποιείο στο Golan: Yarden - Golan Heights

Αμπελώνες του Golan Heights: 18%

Η νέα ελίτ των ισραηλινών οίνων, μια δυναμική ομάδα οινοποιείων μπουτίκ και κρασιών ιδιαίτερης σημασιολογίας, που συγκεντρώθηκαν από τον Oded Shoham, του The Israel Wine Experience. Αντιπροσωπεύουν μερικά από τα καλύτερα κρασιά της ισραηλινής οινοποιίας σήμερα. Τα οινοποιεία αυτά είναι:

BAR-MAOR WINERY, Όρος Κάρμελ

Οινοποιείο που ανήκει στον αρχιτέκτονα Ramí Bar-Maor, που βρίσκεται στη Binyamina. Το Bar-Maor πιστεύει στην μιμιμαλιστική οινοποίηση, χωρίς παρέμβαση, επιτρέποντας στο terroir να εκφραστεί μέσω των κρασιών του. Τα ενδιαφέροντα και μοναδικά κρασιά του προέρχονται από την κοιλάδα Hanadiv.

CLOS DE GAT, Judean Hills

Ένα όμορφο οινοποιείο που δημιουργήθηκε από τον ιδιοκτήτη οινοποιό Eyal Rotem, ο οποίος πέρασε αρκετά χρόνια στην Αυστραλία. Είναι ένα από τα λίγα οινοποιεία γνήσιων ακινήτων στη χώρα και βρίσκεται στους πρόποδες των



λόφων Judean, δίπλα στο Harel Kibbutz. Θεωρείται ως ένα από τα καλύτερα οινοποιεία του Ισραήλ.

ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ GROS - SHOHAM WINES, Άνω Γαλιλαία

Αυτό είναι ένα οινοποιείο garagiste στο Nehalim Moshan που ανήκει στον Yehuda Gros. Τα σταφύλια του προέρχονται από τον αμπελώνα Kadita. Τα κρασιά Onyx και Black Onyx είναι κοινοπραξία με τον Oded Shoham. (Αγνός κατά τον μωσαϊκόν νόμο.)

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ MARGALIT, Upper Galilee, Mt. Κάρμελ

Το Οινοποιείο Margalit είναι παραγωγός των πρώτων κρασιών λατρείας του Ισραήλ. Ο Yair Margalit, οινοποιός, εκπαιδευτικός, συγγραφέας και σύμβουλος, είναι ένας από τους ιδρυτές της επανάστασης του κρασιού στην ποιότητα του Ισραήλ. Ο γιος του Assaf Margalit, είναι ένας από τους καλύτερους οινοπαραγωγούς του Ισραήλ της νέας γενιάς. Οι τρεις αμπελώνες τους βρίσκονται στη Binyamina, στον Zichron Ya'acov και στην Kadita στην Άνω Γαλιλαία. Το οινοποιείο βρίσκεται στη Binyamina.

MONTEFIORE WINDMILL, JERUSALEM, Judean Hills

Το Montefiore Windmill είναι μπουτίκ, χειροποίητα κρασιά φτιαγμένα από τον οινοποιό Sam Soroka, τότε από το Οινοποιείο Ιερουσαλήμ. Αυτό έγινε για να γιορτάσει το άνοιγμα της αίθουσας γευσιγνωσίας και του κέντρου επισκεπτών στο Montefiore Windmill στο Mishkenot Sha'ananim / Yemin Moshe, στην καρδιά της Ιερουσαλήμ. Αυτό το οινοποιείο έχει ρίζες που πηγαίνουν πίσω στην Παλιά Πόλη της Ιερουσαλήμ. Παραμένει το τελευταίο οινοποιείο στην Ιερουσαλήμ. (Αγνός κατά τον μωσαϊκόν νόμο.)

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ STERN, Δυτική και Άνω Γαλιλαία, Γκολάν

Το Stern Winery είναι ένα οικογενειακό, boutique οινοποιείο που ανήκει στον Johnny Stern, που βρίσκεται στο Tuvai Kibbutz στη Δυτική Γαλιλαία. Το οινοποιείο είναι πρωτοπόρος της Δυτικής Γαλιλαίας, και προέρχονται επίσης σταφύλια από την κοιλάδα Kadish στην Άνω Γαλιλαία και τον Kidmat Zvi στα υψίπεδα του Γκολάν. (Kosher & non kosher)

VIGNOBLES JACQUES CAPSOUTO, Άνω Γαλιλαία

Ο εστιάτορας της Νέας Υόρκης Ζακ Καφούτο φύτεψε τον αμπελώνα του κοντά στο Pekiin στη Γαλιλαία. Ειδικεύεται σε ποικιλίες Ροδανού και μεσογειακά μείγματα, τα οποία θεωρεί ως πιο κατάλληλα για το ισραηλινό terroir. Είναι γνωστός ως «Kosher Rhone Rangen». (Kosher.)

SINDYANNA OF GALILEE Μη κερδοσκοπική επιχείρηση (υπό τον εμπορικό νόμο) με επικεφαλής ισραηλινές γυναίκες, Άραβες και Εβραίους, για τη δημιουργία κοινωνικών αλλαγών και την ενίσχυση της συνεργασίας. Βρίσκονται στο Kfar Cana, παράγουν και εξαγουν βραβευμένα εξαιρετικά παρθένα ελαιόλαδα (Αγνός κατά τον μωσαϊκόν νόμο.)



B.3 Παραγωγική δυναμικότητα κλάδου/ προϊόντος

Οι πλέον καλλιεργημένες ποικιλίες σταφυλιών είναι Cabernet Sauvignon, Carignan, Merlot, Shiraz / Syrah, Colombard και Muscat (ποικιλία Αλεξάνδρειας). Πολλά από τα ποιοτικά κρασιά παρασκευάζονται από το Cabernet Sauvignon, Shiraz ή είναι μίγματα στυλ Μπορντό, με βάση το Cabernet Sauvignon με Merlot, Petit Verdot και Cabernet Franc σε εξισορροποτικούς ρόλους. Τα λευκά που κυριαρχούν είναι το Sauvignon Blanc και Chardonnay, ακολουθούμενα από τα Riesling, Gewurztraminer και Viognier. Οι Ισραηλινοί διατηρούν μεγάλες προσδοκίες για βελτιστοποίηση των ποικιλιών Grenache και Chenin Blanc, δύο ποικιλίες που υπέφεραν με όχι καλή ποιότητα στο παρελθόν στο Ισραήλ λόγω της κλωνικής επιλογής και της κακής οινοποίησης. Και οι δύο ήταν αναφύτευση με κάποια επιτυχία. Υπάρχει μια αναβίωση παραδοσιακών μεσογειακών ποικιλιών όπως Carignan και Petite Sirah και έχουν ενωθεί με άλλες μεσογειακές ποικιλίες όπως Marselan, Mournvèdre και Roussanne. Οι μεσογειακές ποικιλίες γίνονται πιο μοντέρνες και το νότιο μείγμα στυλ Ροδανού αναδεικνύεται πιο δημοφιλές ως έκφραση ισραηλινών κρασιών. Υπάρχουν λίγες ποικιλίες με ισραηλινή σύνδεση. Το Argaman είναι μια ισραηλινή ποικιλία που αναπτύχθηκε στο Τη δεκαετία του 1980 από έναν σταυρό του Carignan με το πορτογαλικό σταφύλι Souzao. Το Emerald Riesling είναι μια ποικιλία δημιουργήθηκε στην Καλιφόρνια το 1948, το ίδιο έτος ίδρυσης του κράτους του Ισραήλ. Ήταν ένα διασταύρωση μεταξύ Riesling και Muscadelle και ποτέ δεν πέτυχε πουθενά εκτός από το Ισραήλ, όπου έγινε δημοφιλές για ημι ξηρά κρασιά. Το Muscat της Αλεξάνδρειας είναι μια γηγενής ποικιλία την Ανατολική Μεσόγειο και είχε μια αναβίωση, λόγω της δημοτικότητας του Moscato. Το απλό σε γεύση Carignan βρίσκεται στο Ισραήλ για 130 χρόνια και ήταν ο βασικός παράγοντας της βιομηχανίας κρασιού για πολλά χρόνια. Υπάρχει μια συναρπαστική έρευνα που διεξάγεται σε τοπικές αυτόχθονες ποικιλίες, για να δείτε αν υπάρχουν το δυναμικό για ποιοτική παραγωγή κρασιού. Οι ερευνητές ελέγχουν επίσης το DNA τους αρχαία κουκούτσια σταφυλιών που βρέθηκαν σε αρχαιολογικές ανασκαφές και τις κλασικές ευρωπαϊκές ποικιλίες. Τα ευρήματα έρχονται σταδιακά στη δημοσιότητα και προσδίδουν σημαντικά στοιχεία στην προσπάθεια των οινολόγων να προσδιορίσουν τις καλύτερες πρακτικές ανά ποικιλία και εδαφικές εκτάσεις. Ωστόσο, ήδη οι νέες αρχικές κυκλοφορίες των ποικιλιών Μαράουι (γνωστή και ως Χαντάνι), Τζαντάλι και Νταμπούκι, ανάμεσα σε λευκές ποικιλίες και το Baladi Asmar, ένα κόκκινο, δημιουργούν ενδιαφέρον και πολλές υποσχέσεις για το μέλλον.



B.4 Κόστος Παραγωγής

Καθώς οι ήδη υπάρχουσες, ως ανωτέρω, οινοπαραγωγικές μονάδες έχουν ιδρυθεί από σημαντικούς οικονομικούς παράγοντες του Ισραήλ, η κεφαλαιακή τους βάση είναι εξαιρετικά υψηλή. Ωστόσο οι νέες μικρές μονάδες οινοπαραγωγής στηρίζονται στην τεχνγνωσία νέων οινοποιούν στους οποίους επενδύουν επιχειρηματίες του Ισραήλ που επιθυμούν να διαμορφώσουν μια ετικέτα δικής τους έμπνευσής. Πρόκειται για ένα ιδιότυπο ανταγωνισμό καταξιωμένων επιχειρηματιών οι οποίοι επιθυμούν να αναδείξουν τον ισραηλινό αμπελώνα, πρωτίστως ως ποιοτικό και όχι αποβλέποντας σε οικονομική δικαίωση της επένδυσής τους.

Καθώς μάλιστα η επένδυση στην παραγωγή οίνου, ενσωματώνει σημαντικά στοιχεία καινοτομία στη βάση της αγροτεχνολογίας που αποτελεί έναν από τους κλάδους αιχμής του Ισραήλ, το κόστος δεν είναι χαμηλό για τις νέες επιχειρήσεις οι οποίες ωστόσο έχουν επιδόματα για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και χρήση εκτάσεων που ήταν ανεκμετάλλετες.

B.5 Τεχνολογία παραγωγής*

Οι μέθοδοι της βιομηχανίας οινοπαραγωγής στο Ισραήλ, είναι όπως και στην γαλακτοβιομηχανία στην πρωτοπορία της παγκόσμιας αγρο-τεχνολογίας. Είναι αξιοσημείωτο ότι οι σύγχρονοι αμπελοπαραγωγοί απασχολούν σημαντικό αριθμό μελών της λεγομένης κοινότητας της καινοτομίας, καθώς οι εφαρμογές παρακολούθησης της προόδου των αμπελοκαλλιεργειών στηρίζεται, ειδικώς οι νέες, σε μεγάλο βαθμό σε εφαρμογές υψηλής τεχνολογίας. Μάλιστα αρκετές εφαρμογές της εν λόγω τεχνολογίας έχουν προωθηθεί και σε άλλες χώρες στο εξωτερικό καθώς εισάγουν νέες μορφές παρακολούθησης όλων των κρίσιμων παραγόντων που συμβάλλουν στη βελτιστοποίηση της παραγωγής.

B.6 Μέθοδοι- βαθμός κάθετης ολοκλήρωσης στον κλάδο *

Καθώς οι αμπελώνες είναι μικρού μεγέθους απασχολούν ουσιαστικά δυο ομάδες εργαζομένων, αυτοί που είναι στο αμπέλι ως εργάτες και οι λοιποί που έχουν την άμεση εποπτεία μετά τη διαδικασία έναρξης της ζύμωσης και την εισαγωγή του μούστου στα βαρέλια, υπάρχει πλήρης καθετοποίηση η οποία αφορά και την μετέπειτα διαχείριση της εμπορικής εκμετάλλευσης, η οποία επίσης γίνεται με χρήση καινοτομικών εφαρμογών. Άλλωστε στο βαθμό που ο συγκεκριμένος κλάδος προσπαθεί να αναπτύξει κυρίως ποιοτικά κρασιά, η προσπάθεια είναι να ελέγχεται από τους βασικούς επενδυτές όλο το πλαίσιο οργάνωσης από την παραγωγή μέχρι και τον καταναλωτή.



B.7 Προοπτικές στην εξέλιξη της παραγωγής

Η παραγωγή ποσότητας αλκοολούχων ποτών ποτέ δεν εμφανίζεται ως βασική επιλογή των ασχολουμένων με τον ισραηλινό αμπελώνα. Αντιθέτως η προτεραιότητα ήταν η ποιότητα και διαμόρφωση υψηλής αναγνώρισης των προϊόντων, κυρίως στον κλάδο των οίνων. Η επιδίωξη για χαμηλές τιμές επίσης δεν ήταν βασική προτεραιότητα για τους παραγωγούς αλκοολούχων ποτών. Η κυβερνητική πολιτική προσπάθησε, κυρίως τη δεκαετία του 1980 να ενισχύσει τα νέα οινοποιεία με τη σύσταση ενός Ταμείου στο οποίο το κράτος εισέφερε 3/5 των πόρων και τα υπόλοιπα είχαν υποχρέωση να συμβάλλουν τα οινοποιεία που έκαναν εξαγωγές. Τελικώς, όπως αναφέρουν οι ίδιοι οι οινοποιοί που ενεπλάκησαν στην προσπάθεια αυτή, το κράτος με άμεσο και έμμεσο τρόπο κατέληξε να χρηματοδοτεί εξ'ολοκλήρου τις εταιρείες με εξαγωγικό προσανατολισμό και υπήρξε σημαντική πρόοδος για τις ισραηλινές ετικέτες που εκμεταλλεύτηκαν το συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Εν προκειμένω να σημειωθεί ότι ο εγνωσμένης αξίας οινολόγος κ. Montefiorre εκ των εμπνευστών και μετεχόντων σε αυτό το πρόγραμμα, έχει αναδείξει την ιδιαίτερη αξία των ισραηλινών οίνων και σε δημόσιες παρεμβάσεις του τονίζει ότι στόχος είναι να αποκτήσει ο ισραηλινός αμπελώνας την καταξίωση του ελληνικού.



Γ. ΖΗΤΗΣΗ

Γ.1 Μέγεθος αγοράς/ τμήματα αγοράς

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ η εξέλιξη της κατανάλωσης στο Ισραήλ από το 2010 μέχρι το 2018 ήταν η ακόλουθη (lt ετησίως ανά κάτοικο).

Country	Data Source	Beverage Types	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Israel	Data source ¹	Spirits	2.02	2.22	2.10	2.00	1.90	1.80	2.27	2.10	2.10
		Other alcoholic beverages	0.85	0.86	0.85	0.79	0.85	0.84	0.87	0.90	0.90
		All types	2.99	2.98	2.69	2.71	2.69	2.87	2.85	2.78	2.74
		Beer	1.74	1.74	1.50	1.56	1.52	1.51	1.43	1.38	1.32
		Wine	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.10	0.12	0.13	0.13
		Spirits	1.13	1.13	1.09	1.04	1.05	1.21	1.25	1.21	1.24
		Other alcoholic beverages	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.05	0.05	0.05	0.06

Είναι προφανές ότι η κατανάλωση προϊόντων ζύθου καθοδηγεί το σύνολο του κλάδου, με τα αποστάγματα να ακολουθούν με σημαντικό ποσοστό. Βέβαια θα πρέπει να σημειωθεί ότι το σύνολο των εισαγωγών και της εγχώριας παραγωγής διαμορφώνει ποσά κατανάλωσης ανά κάτοικο τουλάχιστον διπλάσια των αναφερομένων στα στοιχεία του ΟΟΣΑ.

Σύμφωνα με στοιχεία ισραηλινών φορέων από το 2012, η ισραηλινή βιομηχανία κρασιού παρήγαγε κατά μέσο όρο 36 εκατομμύρια μπουκάλια κρασί ετησίως σε μια ποικιλία στυλ που κυμαινόταν από κόκκινα, λευκά, ροζέ, ακόμα, αφρώδη και επιδόρπια κρασιά. Υπάρχουν 35 εμπορικά οινοποιεία στο Ισραήλ και πάνω από 250 οινοποιεία μπουτίκ. Τα 10 μεγαλύτερα οινοποιεία στο Ισραήλ, όσον αφορά τον όγκο παραγωγής, είναι τα Carmel, Barkan, Golan Heights, Teperberg 1870, Binyamina Wine Cellar, Galil Mountain, Tishbi Winery, Tabor, Recanati και Dalton Winery. [11] Η βιομηχανία είναι αρκετά συγκεντρωμένη, με το 75% της εθνικής παραγωγής να προέρχεται από τους 5 κορυφαίους παραγωγούς. [16]

Η ετήσια κατανάλωση κρασιού μεταξύ των Ισραηλινών κατά μέσο όρο 4,6 λίτρα κρασί ανά άτομο. [17]

Γ.2 Αγοραστική συμπεριφορά

Κατά τη ρωμαϊκή εποχή, μια εβραϊκή οικογένεια κατανάλωνε κατά μέσο όρο 350 λίτρα κρασί το χρόνο. Αυτό είναι ένα εκπληκτικό ποσό, ειδικά σε σύγκριση με τη σημερινή εγχώρια ισραηλινή κατανάλωση κάτω των 2 λίτρων ανά έτος, ανά άτομο. Ωστόσο συνολικά εκτιμάται ότι η κατανάλωση έχει αυξηθεί στα 5 λίτρα που αντιπροσωπεύει μια σημαντική αύξηση στην εγχώρια κατανάλωση



κρασιού, τα τελευταία επτά χρόνια από μόλις τέσσερα λίτρα ανά άτομο, ανά έτος πριν δέκα έτη.

Συγκριτικά, η κατανάλωση κρασιού σε χώρες όπως η Γαλλία και η Ιταλία είναι περίπου 60 λίτρα κατά κεφαλή.

Κατά τη Ρωμαϊκή εποχή, η καλλιέργεια αμπελώνων ήταν μια από τις πιο κερδοφόρες βιομηχανίες, δεύτερη μετά από την πειρατεία μόνο στην ανοικτή θάλασσα.

Το ουίσκι έχει γίνει αρκετά δημοφιλές στο Ισραήλ. Τα μπαρ έχουν μεγάλη ποικιλία διαφορετικών ηλικιακών εκφράσεων από τις διάσημες μάρκες. Πολλοί έχουν ξεχάσει τον πλούσιο ξάδελφό του που ονομάζεται μπράντυ, που δεν είναι πλέον εμφανές στο μπαρ ή στην κορυφή της λίστας για τους γνώστες. Βεβαίως, στο Ισραήλ, ούτως ή άλλως και τα δύο είναι αποσταγμένα προϊόντα που έχουν κληρονομιά και ποιότητα. Το ουίσκι είναι αποσταγμένη μπύρα από σιτάρι, ενώ το μπράντυ είναι αποσταγμένο κρασί από σταφύλια. Και οι δύο αποστάζονται σε μια κατασρόλα ακόμα και ωριμάζουν σε βαρέλι.

Στην αγορά του Ισραήλ κυριαρχούν τα τέσσερα γνωστά κονιάκ: Hennessy, Martell, Remy Martin και Courvoisier.

Φυσικά, δεδομένου ότι το βασικό προϊόν είναι το κρασί, υπάρχει ένα πρόβλημα του Kashrut για τον καταναλωτή του Kosher. Υπάρχει, ωστόσο, στο Ισραήλ ένα κονιάκ που ονομάζεται Dupuy, το οποίο είναι kosher. Σύμφωνα με τους γνώστες τα περισσότερα ισραηλινά μπράντι είναι επίσης καλά.

Καθώς υπήρξε μια μακρά ιστορία παραγωγής και κατανάλωσης κονιάκ αυτό ευνοεί. Εάν έχετε πλεόνασμα σταφυλιών έχετε μερικές επιλογές. Μπορείτε να φτιάξετε χυμό σταφυλιών αντί για κρασί. Μπορείτε να πουλήσετε τα σταφύλια, να τα φάτε, να τα στεγνώσετε για να φτιάξετε σταφίδες ή απλώς να τα αφήσετε να μην γίνουν. Ή μπορείτε να τα αποστάξετε. Το 1898 η Carmel άρχισε να αποστάζει το πλεόνασμα για να κάνει μπράντυ. Αυτή ήταν η πρώτη είσοδος του Ισραήλ στην εμπορική απόσταξη. Προηγουμένως τα μόνα οينوπνευματώδη που παρήχθησαν ήταν ρουστίκ arak, βότκα, schnapps και eaux de vie φτιαγμένα σε στοιχειώδεις οικιακές φωτογραφίες. Η κύρια μάρκα της κοντινής μάρκας της Carmel ήταν Extra Fine. Αυτή ήταν μια μεγάλη αξία, φρουτώδες κονιάκ δύο αστέρων, σε κάτι σαν μπουκάλι Armagnac, που κράτησε την αρχική του ετικέτα σχεδόν μέχρι την κατάρρευσή του, στη δεκαετία του 2000. Από όλες τις μάρκες της Carmel, η ετικέτα Extra Fine ήταν η παλαιότερη και μεγαλύτερη διάρκεια.

Το 1938 μια εταιρεία με την επωνυμία Stock άρχισε να παράγει μπράντυ στο Ramat Gan. Το απόθεμά τους 84 ήταν best seller τότε και παρέμεινε στην κορυφή των charts έκτοτε. Η Stock ιδρύθηκε το 1884 από δεκαοχτώ χρονών, Lionello Stock. Η εβραϊκή εταιρία εγκαταστάθηκε στην Τεργέστη και σημείωσε μεγάλη επιτυχία μέχρι την άνοδο των Χίτλερ και Μουσολίνι. Στη συνέχεια τα αποστακτήρια λεηλατήθηκαν, έκλεισαν ή εθνικοποιήθηκαν. Εξαιτίας αυτού, ο Lionello Stock, έπρεπε να ξαναχτίσει την εταιρεία του ξανά προς το τέλος της ζωής του και επέλεξε να ξεκινήσει σε άλλες χώρες όπως η Αμερική ... και το Ισραήλ.



Μετά την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ, ένας επιχειρηματίας άρχισε να παράγει το Richon 777 Brandy. Η ορθογραφία αντικατοπτρίζει τη γαλλική ορθογραφία της λέξης Rishon. Το 777 επιλέχθηκε λόγω της σημασίας αυτού του αριθμού στον Ιουδαϊσμό, αλλά και ως τέχνασμα μάρκετινγκ για την εξουδετέρωση του Stock 84. Σύντομα αναλήφθηκε από την Carmel και συνδέθηκε μόνο με αυτούς. Ήταν πάντα ένα καλό ποτό μπράντυ, φρουτώδες, ισορροπημένο με πλούσιο φινίρισμα. Ήταν επίσης καλή αξία.

Μόλις πριν από είκοσι χρόνια, τα ισραηλινά μπράντι κέρδισαν τα δύο μεγαλύτερα έπαθλα για ποιοτικό μπράντυ που ήταν διαθέσιμο. Οι Jonathan Tishbi Brandy και Carmel Brandy 100 κέρδισαν το IWSC Trophy ως «Best Brandy Worldwide» στο Διεθνή Διαγωνισμό Οίνου και Πνευμάτων στο Λονδίνο. Ο Tishbi είχε αγοράσει ένα αυθεντικό alembic ακόμα από τον Remy Martin και ο Carmel 100 δημιουργήθηκε αρχικά για να γιορτάσει την 100ή επέτειο του οινοποιείου. Το 1996 δούλευα για το Οινοποιείο Golan Heights

Γ.3 Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης

Είναι σαφές από τα στοιχεία εξέλιξης της κατανάλωσης ότι η ανοδική πορεία και μάλιστα με ρυθμούς άνω του 5% θα εξακολουθήσει σταθερά. Είναι αξιοσημείωτο ότι το α' τρίμηνο του 2020, το οποίο ήταν περίοδος όπου η οικονομική δραστηριότητα είχε αναστελεί ένεκα της πανδημίας του κορωνοϊού, η κατανάλωση αλκοολούχων αυξήθηκε κατά 8% και ειδικώς των προϊόντων ζύθου κατά 11%. Σημειώνεται ότι η κατανάλωση επικεντρώθηκε κυρίως σε αγορές από σούπερ μάρκετ και τοπικά καταστήματα. Σύμφωνα δε με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας του Ισραήλ, η αύξηση των εισαγωγών των οινοπνευματωδών προϊόντων ήταν το α' τρίμηνο του 2020 κατά 7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019.

Είναι επίσης ιδιαίτερης αξίας το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου 2020 τα εγχώρια οινοποιεία εργάστηκαν εντατικά καθώς εκτιμάται ότι και το 2020 ο ισραηλινός αμπελώνας θα έχει εξαιρετικά προϊόντα να προσφέρει.



Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Δ.1 Ροές εμπορίου - εμπορικό ισοζύγιο κλάδου/προϊόντος

Το Ισραήλ το 2019 εξήγαγε αλκοολούχα ποτά αξίας 760,7 εκ. \$ (κυρίως οίνους και περιορισμένη ποσότητα κονιάκ). Παρότι από το 2016 υπήρχε σταθερά ανοδική πορεία το 2019, παρότι η ισραηλινή παραγωγή ήταν μεγαλύτερη και μάλιστα ανάμεσα στις καλές ποιοτικά, οι εξαγωγές σημείωσαν κάμψη.

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΙΣΡΑΗΛ \$				
	2019	2018	2017	2016
Total	58,5 δις	62,5 δις	61,5 δις	61 δις
Beverages	760.7 εκ.	821.4 εκ.	728.7 εκ.	691.0 εκ.

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ισραήλ (Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

Αντιθέτως η πορεία των εισαγωγών αλκοολούχων ήταν σταθερά ανοδική από το 2016 μέχρι και το 2019. Μάλιστα είναι αξιοσημείωτο ότι οι εισαγωγές οίνων και λοιπών αλκοολούχων τα έτη αυτά ήταν υψηλότερη των εισαγωγών τροφίμων. Το 2019 οι εισαγωγές αλκοολούχων ποτών αυξήθηκε 9,6% σε σχέση με το 2018, ενώ αντιστοίχως τα τρόφιμα αυξήθηκαν 6,8%.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΙΣΡΑΗΛ εκ. \$				
	2019	2018	2017	2016
Gross imports	76,581.8	76,610.7	69,144.7	65,804.5
Consumer goods (for direct consumption)	15,365.7	14,716.1	13,667.2	13,334.8
Thereof: Non-durable goods	9,101.4	8,719.0	8,175.2	7,415.0
Durable goods	6,264.3	5,997.1	5,492.0	5,919.8
Food, beverages	2,771.5	2,574.0	2,390.7	2,117.3
Food	2,487.9	2,317.0	2,150.0	1,933.3
Alcoholic drinks	237.5	214.5	200.0	152.8

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ισραήλ (Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

Οι εισαγωγές οινοπνευματωδών είχαν διατηρούν σημαντικό ρυθμό αύξησης που το 2017 έφτασε το 23,6%, το 2018 το 6,8% και το 2019 το 9,7%. Οι εισαγωγές ανήλθαν το 2019 σε 237,5 εκ. \$ με την Ελλάδα να αποσπά μονάχα 1,9 εκ. \$.

Δ.2 Ανάλυση εξαγωγών- εισαγωγών

Οι εισαγωγές του Ισραήλ διαρθρώνονται ως ακολούθως σε σχέση με τους μεγαλύτερους προμηθευτές:



ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΙΣΡΑΗΛ εκ. \$			
	2019	2018	2017
NETHERLANDS	48,300,000	38,372,000	25,818,000
FRANCE	45,888,000	40,118,000	35,290,000
ITALY	43,045,000	47,750,000	36,507,000
USA	23,155,000	20,599,000	16,892,000
BELGIUM	22,487,000	22,033,000	25,327,000
GERMANY	19,488,000	19,463,000	17,727,000
CYPRUS	11,667,000	16,965,000	11,026,000
SPAIN	7,150,000	6,612,000	6,398,000
BULGARIA	5,297,000	2,756,000	1,251,000
GEORGIA	3,760,000	2,586,000	1,970,000
POLAND	3,324,000	2,461,000	2,810,000
IRELAND	3,262,000	2,680,000	2,725,000
RUSSIA FED	2,254,000	2,658,000	8,509,000
GREECE	1,904,000	2,167,000	1,829,000
LITHUANIA	1,868,000	2,877,000	1,126,000
CHILE	1,261,000	1,223,000	1,242,000
ARGENTINE	1,230,000	1,030,000	1,100,000
PORTUGAL	1,152,000	705,000	675,000
DENMARK	876,000	705,000	860,000
JAPAN	848,000	670,000	505,000
CHINA	817,000	519,000	439,000
AUSTRALIA	395,000	327,000	131,000
HONG KONG	74,000	754,000	2,219,000

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ισραήλ (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

Η Ολλανδία βρίσκεται στην πρώτη θέση ένεκα εξαγωγών προϊόντων μπύρας, ενώ η Γαλλία και η Ιταλία αποσπούν το 90% των εισαγωγών οίνων. Η θέση της Ελλάδος είναι εξαιρετικά χαμηλή και είναι χαρακτηριστικό ότι στην κατηγορία οίνων υπολείπεται και της Βουλγαρίας, της Γεωργίας, της Γερμανίας, της Πορτογαλίας και της Πολωνίας. Οι εξαγωγές της Ελλάδος το 2019 μειώθηκαν κατά 13%, παρότι τόσο οι εξαγωγές των χωρών της ΕΕ αυξήθηκαν, στην κατηγορία των αλκοολούχων αυξήθηκε κατά 12%. Σημειώνεται ότι η Ιταλία επίσης κατέγραψε μείωση 11%, ενώ η Ολλανδία κατέγραψε αύξηση 21% (λόγω αύξησης των προϊόντων ζύθου) και οι εξαγωγές της Γαλλίας συνολικά των αλκοολούχων αυξήθηκαν κατά 12,6% (ειδικά των οίνων ήταν 3,2% αυξημένοι). Αξιοσημείωτη ήταν η αύξηση κατά 48% των εξαγωγών αλκοολούχων της Βουλγαρίας που οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά σε προϊόντα ζύθου που ανήλθαν σε 1,7 εκ. \$ το 2019 από 444 χιλ \$ το 2018. Ειδικότερα οι εισαγωγές στο Ισραήλ ανά κατηγορία HTS έχουν ως ακολούθως:



	HTS	2019		2018		2017	
		\$	LTR	\$	LTR	\$	LTR
USA	22030020	179,000	270,001				
	22030090	208,963	178,000	178,000	185,118	126,000	90,956
	22042100	9,000	429				
	22060000	94,000	38,515	140,000	95,348	105,000	39,306
	22086000	86,000	20,488				
	22090000	160,000	71,075	138,000	103,625	125,000	62,996
	22083000			18,000	2,421		
CHINA	22030020	179,000	270,001				
	22030090	178,000	208,963	178,000	185,118	126,000	90,956
	22060000	94,000	38,515	140,000	95,348	105,000	39,306
	22090000			138,000	103,825	125,000	62,996
HONG KONG	22086000	56,000	12,084				
	22030090	257,000	333,720	117,000	53,538		
	22042100	27,000	269,000				
	22083000	18,000	2,421	380,000	23,272	1,565,000	117,605
	22086000	56,000	12,084	23,000	4,200	117,000	8,640
	22087000			40,000	3,654	135,000	12,276
	22029100					64,000	41,056
	22084000					2,868,000	17,000
	22030090			36,000	14,487	30,000	7,830
	22041000						
JAPAN	22060000			436,000	90,332	330,000	98,517
	22083000			34,000	1,142	45,000	3,540
	22085000			3,000	95		
	22086000						
	22087000			87,000	9,454	30,000	3,521
	22090000	56,000	39,568	49,000	40,367	53,000	42,785
	22040000					4,000	744
	22030090	962,000	759,302	829,000	716,528	845,000	681,018
SPAIN	22041000	2,182,000	706,813	2,013,000	614,655	2,001,000	651,069
	22042100	2,093,000	519,317	2,179,000	497,635	1,986,000	504,305
	22042200	62,000	47,676	46,000	32,272	38,000	31,983
	22051000	147,000	95,586	101,000	78,237	318,000	189,955
	22083000	189,000	15,191	448,000	38,872	83,000	9,294
	22089099	212,000	70,257	90,000	33,120	7,000	50
	22090000	544,000	327,241	387,000	221,580	339,000	209,219
	22030020	847,000	1,192,328	859,000	1,212,156	1,120,000	1,840,836
POLAND	22030090	916,000	848,830	475,000	429,526	435,000	397,707
	22060000	371,000	216,927	435,000	254,760	405,000	296,724
	22083000	725,000	37,860	392,000	14,264	494,000	20,475



	22086000	465,000	92,593	300,000	53,555	356,000	75,745
		3,324,000		2,461,000		2,810,000	
NETHERLANDS	22029100	1,792,000	1,879,523	1,544,000	1,726,926	1,061,000	1,539,384
	22029990	104,000	67,303	50,000	15,818	231,000	177,894
	22030010	56,000	59,106	2,000	1,719		
	22030090	6,445,000	5,274,910	6,232,000	4,649,915	5,465,000	4,496,362
	22060000	445,000	293,504	480,000	294,934	758,000	540,082
	22083000	31,076,000	1,998,820	22,218,000	1,478,787	11,948,000	812,310
	22085000	1,299,000	200,644	666,000	122,884	249,000	35,420
	22086000	2,631,000	466,277	3,237,000	549,527	3,259,000	461,567
	22087000	1,282,000	144,117	1,257,000	156,186	912,000	105,786
	22090000	23,000	5,434	30,000	15,284	71,000	119,670
IRELAND	22030090	1,260,000	829,569	979,000	607,614	1,411,000	893,476
	22083000	972,000	120,748	874,000	103,158	558,000	72,876
LITHUANIA	22030090	1,638,000	1,157,515	2,506,000	1,455,823	756,000	422,493
RUSSIA FED	22030090	736,000	875,036			638,000	800,563
	22041000	205,000	56,703	91,000	22,058	164,000	36,922
	22086000	640,000	219,896	897,000	264,963	1,560,004	6,955,000
GEORGIA	22030090	561,000	450,256	419,000	311,308	153,000	126,005
	22042100	633,000	220,029	469,000	178,407	400,000	148,939
	22082000	269,000	41,997	237,000	37,905	186,000	34,069
	22083000	295,000	37,465	91,000	9,721		
	22086000	620,000	114,490	173,000	29,343		
AUSTRALIA	22042100	358,000	63,927	317,000	61,192	119,000	22,136
CHILE	22042100	1,251,000	448,886	1,217,000	448,876	1,201,000	457,071
ARGENTINE	22042100	1,230,000	292,475	1,029,000	240,683	1,077,000	258,028
CYPRUS	22030090	381,000	243,753	642,000	382,144	1,184,000	733,267
	22083000	2,046,000	95,634	2,948,000	153,069	2,168,000	151,867
	22086000	5,473,000	1,243,704	9,771,000	1,472,493	4,395,000	398,738
BULGARIA	22030090	1,738,000	1,061,101	444,000	257,224		
BELGIUM	22030090	14,466,000	10,567,069	14,281,000	10,279,223	13,432,000	9,149,160
	22060000	573,000	224,845	630,000	229,157	449,000	181,888
	22072000					399,000	662,128
DENMARK	22030090	336,000	309,748	139,000	187,884	220,000	256,114
	22060000	476,000	280,180	566,000	376,073	638,000	430,168
PORTUGAL	22030090	384,000	608,041				
	22042100	577,000	101,337	88,000	173,271	62,000	134,480
ITALY	22029990	8,378,000	8,262,572	6,333,000	5,518,593	7,155,000	12,252,726
	22030090	830,000	568,534	1,621,000	1,012,590	1,452,000	923,584
	22041000	1,908,000	586,615	3,016,000	864,538	3,156,000	1,070,046
	22042100	5,692,000	1,042,847	5,261,000	931,076	5,083,000	949,079
	22051000	282,000	107,882	701,000	181,069	640,000	159,331
	22060000	365,158	922,000	1,021,000	378,149	942,000	398,909
	22087000	1,097,000	192,982	1,181,000	187,455	1,186,000	196,848



	22089099	977,000	307,030	674,000	131,644	966,000	306,116
	22090000	977,000	307,030	1,205,000	376,132	1,053,000	382,561
GERMANY	22029100	161,000	131,688	117,000	94,212	160,000	134,428
	22030020	60,000	66,840	92,000	102,690	327,000	286,370
	22030090	7,992,000	7,991,685	9,336,000	8,430,540	9,225,000	8,950,801
	22041000	1,666,000	336,042	942,000	167,851	288,000	56,527
	22042100	5,674,000	1,589,354	5,383,000	1,364,101	3,371,000	861,636
	22087000	902,000	167,559	861,000	479,666	828,000	168,970
	22089099	433,000	18,334	232,000	464,082	1,702,000	443,848
FRANCE	22030090	206,000	242,514	893,000	560,071	703,000	476,304
	22041000	2,122,000	132,805	2,257,000	125,037	1,877,000	115,133
	22042100	11,516,000	1,457,115	11,214,000	1,357,315	8,331,000	1,053,162
	22082000	7,496,000	384,200	5,681,000	285,695	5,856,000	341,009
	22083000	15,753,000	1,124,615	11,902,000	899,184	9,813,000	840,131
	22086000	3,910,000	612,848	3,792,000	650,600	4,697,000	739,303

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ισραήλ (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

Δ.3 Δασμολογικό καθεστώς και μη δασμολογικά εμπόδια

- Το δασμολογικό καθεστώς μπορεί να αναζητηθεί αναλυτικά για όλους τους σχετικούς κωδικούς στην ιστοσελίδα ΕΕ <https://madb.europa.eu/madb/atDutyOverviewPubli.htm?countries=IL&hscod=2204>.

Συνοπτικά ο εισαγωγικός δασμός δεν ξεπερνά το 12% για όλα τα αλκοολούχα προϊόντα, γεγονός που στην πράξη έχει αποδειχθεί ότι δεν καθίσταται εμπόδιο για εισαγωγές από την ΕΕ.

- KOSHER

Υπάρχει μια λανθασμένη αντίληψη για το κρασί Kosher, ότι απλά δεν «συγκρατεί» βασικά χαρακτηριστικά του οίνου. Ωστόσο, οι οινολόγοι υποστηρίζουν, ειδικώς στο Ισραήλ, ότι πρέπει μόνο να δοκιμάσουμε μερικά από τα κρασιά του Golan Heights Winery (για παράδειγμα), για να αντιληφθεί κανείς ότι αυτό δεν είναι αλήθεια. Το κρασί Kosher σήμαινε ένα γλυκό σκούρο κόκκινο υγρό - από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 όλα αυτά έχουν αλλάξει.

Με την εμφάνιση των τελευταίων ετών τόσων πολλών οινοποιείων στο Ισραήλ, δεν είναι όλο το κρασί που παράγεται τοπικά. Πολλά από τα οινοποιεία μπουτίκ απλώς είναι απρόθυμα ή ανίκανα (λόγω των μεθόδων καλλιέργειας και παραγωγής τους) να παράγουν κρασιά kosher. Για να είναι αναπτυχθεί ένα κρασί, πρέπει να τηρούνται αυστηροί κανόνες Όλα ξεκινούν στα χωράφια. Τα σταφύλια από νέα αμπέλια δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για την παρασκευή κρασιού, παρά μόνο μετά το τέταρτο έτος. Κάθε έβδομο έτος τα



χωράφια πρέπει να αφήνονται για αγρανάπαυση και να υπάρχει απαγόρευση καλλιέργειας άλλων φρούτων και λαχανικών μεταξύ των αμπέλων.

Όλος ο εξοπλισμός, τα εργαλεία και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης οινοποίησης πρέπει να είναι καλές. Κατά τη διάρκεια της συγκομιδής, επιτρέπεται μόνο στους παρατηρητές του Σαββάτου αρσενικούς Εβραίους να εργαστούν για την παραγωγή των κρασιών. Επειδή οι περισσότεροι από τους έμπειρους οινοπαραγωγούς στο Ισραήλ δεν είναι προσεκτικοί, αυτό σημαίνει ότι δεν μπορούν να αγγίξουν το κρασί ή τον εξοπλισμό, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας οινοποίησης.

Κατά την παραγωγή κρασιού kosher, δεν επιτρέπεται η χρήση ζωικών προϊόντων. Η ζελατίνη ή τα ασπράδια αυγών χρησιμοποιούνται μερικές φορές από μη οινοπαραγωγούς κρασιού, για να διασαφηνίσουν το κρασί, ενώ οι οινοπαραγωγές κοσέρ χρησιμοποιούν πηλό υλικό, που ονομάζεται μπεντονίτης, το οποίο τραβά αιωρούμενα σωματίδια στο κάτω μέρος του βαρελιού.

Για να είναι το κρασί, το ένα τοις εκατό του κρασιού πρέπει να απορριφθεί, ένα συμβολικό υπόλοιπο του 10% του δέκατου, που καταβλήθηκε στον Ναό της Ιερουσαλήμ σε ημέρες που πέρασαν. Επιπλέον, τα βαρέλια πρέπει να καθαρίζονται τρεις φορές.

Υπάρχουν πραγματικά δύο επίπεδα κρασιού kosher. Το πρώτο περιλαμβάνει τους περιορισμούς που περιγράφονται παραπάνω, ενώ ο δεύτερος, γνωστός ως «menvushal» χρησιμοποιεί μια επιπλέον διαδικασία. Αυτό είναι σημαντικό δεδομένου ότι ο νόμος του Kashrut ορίζει ότι για να διατηρήσει ένα κρασί την «kosherness» του όταν ανοίξει και χύνεται από έναν μη Εβραίο, (όπως ένας σερβιτόρος, για παράδειγμα) το κρασί πρέπει να είναι «menvushal».

Η μεταφορά του υγρού σε σημείο βρασμού κάνει αυτόν τον τύπο κρασιού, προκαλώντας την εμφάνιση φυσαλίδων αέρα στην επιφάνεια και την απώλεια κάποιου κρασιού, λόγω εξάτμισης. Ένα κρασί που παράγεται με αυτόν τον τρόπο διατηρεί τη θρησκευτική του καθαρότητα, ανεξάρτητα από το ποιος το ανοίγει ή το χύνει. Μια μελέτη στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας στο Ντέιβις, απέδειξε ότι δεν είναι δυνατόν να δοκιμάσουμε με συνέπεια τη διαφορά μεταξύ μη κρασί και μεσοβόλου κρασιού.

Για να διασφαλιστεί η καθαρότητα του κρασιού, η κωδικοποίηση του κρασιού koshering ξεκίνησε από την δημιουργία της πρώτης οινοπαραγωγικής προσπάθειας στη χώρα ως συνέχεια της ιουδαϊκής παράδοσης. Σήμερα, μια γρήγορη ματιά στην ετικέτα του μπουκαλιού θα δείξει σαφώς αν το κρασί είναι kosher ή όχι. Κάποια πραγματικά υπέροχα κρασί kosher παράγονται στο Ισραήλ, όμως στις κάβες επικρατούν πλέον τα μη kosher προϊόντα που είναι και αυτά που επικρατούν τελικά των προτιμήσεων των καταναλωτών.



E. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

E.1 Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής

Οι κύριοι εισαγωγείς κρασιών στο Ισραήλ είναι επί του παρόντος οι εταιρείες Shaked και Hakerem. Τα χαρτοφυλάκια τους είναι μεγάλα που περιέχουν πολλές διεθνείς μάρκες. Ωστόσο, οι εστιάτορες θα χαρούν να έχουν εναλλακτικές λύσεις και οι πελάτες τους θα απολαύσουν την ευκαιρία να δοκιμάσουν κάτι νέο.

Η Hacarem Spirits Ltd. είναι ο κορυφαίος Ισραηλινός εισαγωγέας κρασιού και οινοπνευματωδών ποτών, με έδρα το Ισραήλ το 1921. Η Hacarem είναι μια οικογενειακή επιχείρηση, η οποία διαχειρίζεται σήμερα η τέταρτη γενιά της ιδρυτικής οικογένειας Epstein.

Η εταιρεία Shaked, που ιδρύθηκε το 1985, είναι μια οικογενειακή επιχείρηση με 30 χρόνια εμπειρίας στην εισαγωγή, εμπορία και διανομή κρασιών από το Ισραήλ και όχι μόνο. Τα τελευταία χρόνια, η σειρά προϊόντων της εταιρείας έχει επεκταθεί για να συμπεριλάβει κορυφαίες ποιοτικές μάρκες από όλο τον κόσμο.

Οι δραστηριότητες της εταιρείας επικεντρώνονται στο αποκλειστικό μάρκετινγκ και τη διανομή τριών ισραηλινών οινοποιείων: Recanatí (ιδρύθηκε το 2000) στο οποίο είναι επίσης συνεργάτης η εταιρεία Tzora και Trío. Η Shaked κατέχει επίσης την ιδιωτική μάρκα κρασιού Derech Eretz. Διεμβόλησε τις εισαγωγές και είναι ο αποκλειστικός έμπορος για δεκάδες οινοποιεία, που περιλαμβάνουν τις καλύτερες και πιο ειδικές αμπελουργικές περιοχές στον κόσμο: Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Γερμανία, Αυστρία, ΗΠΑ, Χιλή, Αργεντινή, Νότια Αφρική, Αυστραλία και Νέα Ζηλανδία. Μια τέτοια ποικιλία επιτρέπει στην εταιρεία να προσφέρει κρασιά σε ένα ευρύ φάσμα τιμών, από καθημερινά κρασιά που όλοι μπορούν να αντέξουν οικονομικά μέχρι διεθνώς αναγνωρισμένες ετικέτες που πωλούνται για χιλιάδες σέκελ ανά φιάλη. Προκειμένου να ικανοποιήσει την κοσμική κοινότητα, ο Shaked δημιούργησε την εταιρεία «Egoz Muscat» που ειδικεύεται στην εισαγωγή κρασιών kosher από όλο τον κόσμο.

Ο κλάδος αλκοολούχων στο Ισραήλ είναι πάντως μια ραγδαία αναπτυσσόμενη αγορά ποιοτικών ποτών. Σε αυτά περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η Βότκα από την Πολωνία, μια ποικιλία αποσταγμένων ουίσκι από τη Σκωτία, η αγγλικά Τζιν και Ρουμι από το Τρινιντάντ και Τομπάγκο. Επιπλέον, η εταιρεία εισάγει Vermouth και Grappa από την Ιταλία, Cognac, Armagnac, Calvados, Brandy και λικέρ από τη Γαλλία και την Ισπανική Sangria.

Μέσω της χρήσης επαγγελματικών, κλιματιζόμενων, υπερσύγχρονων συστημάτων αποθήκευσης και διανομής, ολόκληρη η γκάμα των προϊόντων Shaked παραδίδονται σε χιλιάδες σημεία πώλησης σε ολόκληρο το Ισραήλ, συμπεριλαμβανομένων καταστημάτων αλυσίδων, καταστημάτων κρασιών, ξενοδοχείων, εστιατορίων, παμπ και τα παρόμοια.



Στο πλαίσιο των προσπάθειών της για την προώθηση της κουλτούρας του κρασιού και των οινοπνευματωδών ποτών στο Ισραήλ, η εταιρεία Shaked διοργανώνει επαγγελματικά μαθήματα για σερβιτόρους, μπάρμαν και εμπόρους λιανικής. Η εταιρεία πραγματοποιεί επίσης εκδρομές κρασιού και διοργανώνει μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης στο Ισραήλ και στο εξωτερικό. Εμπειρογνώμονες και οινοποιοί από όλο τον κόσμο καλούνται να διοργανώσουν σεμινάρια και εργαστήρια για επαγγελματικό και ιδιωτικό κοινό στο Ισραήλ.

Η κουλτούρα της οινογευσίας ολοένα και αποκτά χαρακτηριστικά πάγιας καταναλωτικής συμπεριφοράς, πέρα από τις διαστάσεις απλώς μιας μόδας.

E.2 Βαθμός συγκέντρωσης (εγχώριων/ ξένων επιχειρήσεων)

Καθώς αναφέρθηκε η εγχώρια παραγωγή επικεντρώνεται σε 6 μεγάλες οινοποιητικές μονάδες, αλλά οι νέες και δυναμικά εξελισσόμενες μικρές οινοποιητικές μονάδες (τουλάχιστον 250) έχουν σταθερά αυξανόμενη αναγνώριση στο Ισραήλ και δημιουργούν σημαντικές νέες ευκαιρίες για τους καταναλωτές και τους παραγωγούς. Αναφορικά με τους εισαγόμενους οίνους έχει παγιωθεί η θέση των γαλλικών οίνων και των ολλανδικών προϊόντων ζύθου. Επίσης η σταθερή αύξηση των αποσταγμάτων έχει δημιουργήσει ζήτηση για προϊόντα πολλών διαφορετικών χωρών, ανεξαρτήτως τιμής μάλλον, αλλά κυρίως εγνωσμένης ετικέτας.

Τα προϊόντα ζυθοποιίας εξακολουθούν να αυξάνονται, από την εγχώρια βιομηχανία, η οποία όμως παρουσιάζει σημεία κόπωσης αναφορικά με καινοτόμα νέα προϊόντα και στην παρούσα φάση διατηρεί το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μειωμένων τιμών κατά 5-8 σέκελ ανά μπουκάλι (τιμές λιανικής) ε σχέση με τα εισαγόμενα προϊόντα.

Οι εισαγωγές από το εξωτερικό προφανώς επικεντρώνονται, σύμφωνα με τα προπαρατεθέντα στοιχεία, αναφορικά με τον οίνο από Γαλλία και Ιταλία και στα προϊόντα ζύθου από Ολλανδία και Δανία. Η διανομή τους γίνεται μέσα από εισαγωγείς και μεγάλες αλυσίδες υπεραγορών.

E.3 Παρουσία ελληνικών προϊόντων – μερίδιο αγοράς

Η παρουσία των ελληνικών οίνων είναι εξαιρετικά χαμηλή διαχρονικά. Ακόμα και τα αποστάγματα, καθώς το ούζο αποτελεί μια δημοφιλή κατηγορία για τους ισραηλινούς που ταξιδεύουν διαρκώς στην Ελλάδα, δεν καταγράφει καμία ιδιαίτερη τάση στις πωλήσεις, είναι εξαιρετικά χαμηλότερα στην κατηγορία αναφοράς σε σχέση με τις λοιπές χώρες που εισάγουν αντίστοιχα αποστάγματα.



Η Ελλάδα ειδικότερα παρουσιάζει την κάτωθι εικόνα στις εξαγωγές της προς το Ισραήλ:

			2019		2018		2017	
	HTS		\$	LTR	\$	LTR	\$	LTR
GREECE	22030020	Ζύθοι	119,000	172,340	438,000	619,806	411,000	577,000
	22030090	Ζύθοι, λοιποί	719,000	1,585,682	737,000	1,730,734	219,000	260,089
	22042100	οίνοι συσκευασία μέχρι 2 lt	134,000	16,000	85,000	9,595	62,000	6,657
	22051000	Είδη βερμούτ συσκευασία μέχρι 2 lt	9,000	900				
	22060000	Είδη Μηλίτη	1,000	1,592				
	22082000	Είδη αποσταγμάτων ανω 80% αλκοόλης από σταφύλι			14,000	3,608	9,000	2,820
	22083000	ουίσκι	15,000	5,983				
	22084000	ρούμι και με απόσταξη με ζάχαρη	38,000	11,101				
	22086000	Βότκα					288,000	23,686
	22087000	Λικέρ	17,000	1,898	33000	2,520	17,000	4,283
	22089099	Λουπά -ούζο	343,000	103,608	237000	70,566	303,000	86,067

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ισραήλ (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

Σημειώνεται ότι η κορυφαία κατηγορία για τα ελληνικά αλκοολούχα ποτά αναδεικνύεται αυτή των ζύθων καθώς το 2018 κατέγραψαν αύξηση 46,8% ξεπερνώντας συνολικά τα 1,3 εκ. \$. Ωστόσο και αυτή δεν μπόρεσε να μην καμφθεί το 2019 καταγράφοντας πτώση 40%.

Ειδικότερα τα στοιχεία της ελληνικής στατιστικής υπηρεσίας καταγράφουν τις εξής ροές:

Ελληνικές εξαγωγές προς Ισραήλ

HTS	2015		2016		2017		2018		2019	
	€	Ltr.	€	Ltr.	€	Ltr.	€	Ltr.	€	Ltr.
2203 μπύρα	197.110	296.780					824.589	2.351.813	651.873	1.797.011
2204 οίνοι	25.038	4.551	32.161	6.364	44.531	6.546	66.207	9.721	116.313	16.701
2205					27	4			116.313	16.701
2206 Μιλήτης									1.235	1.719
2208 αποστάγματα	308.065	96.242	300.487	112.824	281.804	108.697			7.788	2.475
2209 Ξίδι					813	60				

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)



Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το ούζο, αλκοολούχο αποκλειστικά ελληνικής προελεύσεως, δεν υπερβαίνει το αναιμικό ποσό των 343 χιλ \$ που ήταν και η καλύτερη επίδοση ιστορικά το 2019. Ωστόσο σταθερά στο Ισραήλ εισάγονται, μονάχα από την ΕΕ προϊόντα βότκας, υψηλής περιεκτικότητας αλκοόλης, αξίας 25,6 εκ. € το 2019 και σταθερά άνω των 20 εκ. € από το 2016 και εντεύθεν. Προφανώς είναι προς διερεύνηση η πρόδηλη αδυναμία εισόδου με αξιώσης στην ισραηλινή αγορά ενός προϊόντος που έχει καταρχήν παρόμοια σύσταση, σε βαθμούς αλκοόλης, αλλά βέβαια δεν χρησιμοποιείται ευρέως σε δημιουργία κοκτέιλ σε μπαρ. Ωστόσο τούτο δεν μπορεί να εξηγήσει γιατί δεν αποσπτά ποσοστά εκ των 25 εκ. € που αντιστοιχούν στην βότκα, για να μην συνυπολογίσουμε και τα άλλα επίσης υψηλής αλκοόλης αποστάγματα (τεκίλα, ρούμι κ.α.).

Παράλληλα είναι αξιοσημείωτο ότι η Κύπρος εξήγαγε το 2019 πενταπλάσιας αξίας (11 εκ. \$ σε σχέση με 1,9 εκ. \$) αλκοολούχα προϊόντα σε σχέση με την Ελλάδα πρωτίστως προωθώντας στην ισραηλινή αγορά βότκα και ούισκι.

Εξαγωγές Ισραήλ προς Ελλάδα

HTS	2015		2016		2017		2018		2019	
	€	Ltr.	€	Ltr.	€	Ltr.	€	Ltr.	€	Ltr.
2204 οίνοι	8.282	2.832	12.745	4.506	18.577	5.721	15.795	5.580	13.405	5.581

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

Ε.4 Τιμές λιανικής πώλησης

Οι τιμές των καλών εγχώριων οίνων ανταγωνίζεται τα εισαγόμενα που έχουν και να υπερβούν τους εισαγωγικούς δασμούς. Ωστόσο και τα εισαγόμενα έχουν τιμές που δεν υπερβαίνουν το μέσο όρο ενός οίνου καλής ισραηλινής ετικέτας, δηλαδή 100-120 σέκελ (30€). Επίσης είναι αξιοσημείωτο ότι και οι λιγοστοί ελληνικοί οίνου που διακινούνται στο Ισραήλ δεν ξεπερνούν τα 35€, γεγονός που τα καθιστά καταρχήν ανταγωνιστικά εξ'επόμεως κόστους. Ωστόσο είναι χαρακτηριστικό ότι οίνοι εξαιρετικής ποιότητας από την Αργεντινή και Χιλή, πωλούνται σε τιμές 16-17€ παρότι έχουν και υψηλό κόστος μεταφοράς και τους δασμούς εισαγωγείς.

Wine Name	Grape	Avg Price
Tzora Vineyards Misty Hills, Judean Hills, Israel	Cabernet - Syrah/Shiraz	≈344



Golan Heights Winery Yarden Katzrin Red, Galilee, Israel	Cabernet Sauvignon - Merlot	₪ 661
Domaine du Castel Grand Vin, Judean Hills, Israel	Bordeaux Blend Red	₪ 286
Golan Heights Winery Yarden Rom, Galilee, Israel	Cabernet - Merlot - Syrah	₪ 652
Recanati Winery Special Reserve, Galilee, Israel	Cabernet Sauvignon - Merlot	₪ 174
Dalton Estate Oak Aged Petite Sirah, Samson, Israel	Petite Sirah (Durif)	₪ 71
Recanati Winery Reserve Wild Carignan, Judean Hills, Israel	Carignan (Carinena)	₪ 161
Golan Heights Winery Yarden El Rom Vineyard Cabernet Sauvignon, Galilee, Israel	Cabernet Sauvignon	₪ 326
Recanati Winery David Vineyard Reserve Cabernet Sauvignon, Galilee, Israel	Cabernet Sauvignon	₪ 103
Galil Mountain Winery Yiron, Galilee, Israel	Rare Red Blend	₪ 116
Yatir Forest, Judean Hills, Israel	Cabernet - Merlot - Syrah	₪ 290
Teperberg 'Legacy' Cabernet Franc, Judean Hills, Israel	Cabernet Franc	₪ 214
Margalit Winery Enigma, Galilee, Israel	Bordeaux Blend Red	₪ 286
Golan Heights Winery Yarden Petit Verdot, Galilee, Israel	Petit Verdot	₪ 116
Tzora Vineyards Shores Blanc, Judean Hills, Israel	Rare White Blend	₪ 156
Shiloh Legend, Judean Hills, Israel	Rare Red Blend	₪ 134
Dalton Alma Crimson, Galilee, Israel	Cabernet Sauvignon - Merlot	₪ 76



Hayotzer Lyrica GSM, Galilee, Israel	Grenache - Mourvedre - Syrah	≈ 152
Golan Heights Winery Yarden Cabernet Sauvignon, Galilee, Israel	Cabernet Sauvignon	≈ 116
Shiloh Mosaic, Judean Hills, Israel	Cabernet Franc - Merlot	≈ 206
Domaine Netofa Red, Galilee, Israel	Mourvedre - Syrah	≈ 71
Carmel Single Vineyard Kayoumi Shiraz, Galilee, Israel	Shiraz	≈ 116
Jerusalem Wineries '4990' Reserve Cabernet Sauvignon, Judean Hills, Israel	Cabernet Sauvignon	≈ 76
Golan Heights Winery Yarden T 2, Galilee, Israel	Portuguese Red Blend	≈ 116
Dalton Reserve Cabernet Sauvignon, Upper Galilee, Israel	Cabernet Sauvignon	≈ 121

Αναφορικά με τις μπίρες οι τιμές των εγχώριων κυμαίνονται από 10-12 σέκελ (κουτί 330ml), ενώ οι εισαγόμενες από 15-25. Καθώς η επιβάρυνση για μια εγνωσμένης ποιότητας ετικέτα είναι σχεδόν 5-8 σέκελ παραπάνω, οι καταναλωτές έχουν αυξήσει σημαντικά την κατανάλωσή τους.

Ε.5 Δυναμική συνθηκών ανταγωνισμού

Όπως προαναφέρθηκε εκτενώς, το γεγονός ότι ολοένα και περισσότερο αυξάνεται και διαφοροποιείται η εγχώρια παραγωγή, αλλά και οι εισαγωγές, είναι ενδεικτικό της δυναμικότητας που παρουσιάζει ο κλάδος. Η κατανάλωση αλκοόλ στο Ισραήλ δεν καθοδηγεί τις εξελίξεις στον κλάδο, αλλά πρωτίστως η προσφορά ολοένα και περισσότερων επιλογών στον υποψιασμένο καταναλωτή, ο οποίος επιθυμεί να δοκιμάζει νέα προϊόντα υψηλής ποιότητας και με αναγνώριση στο μνημένο κοινό των οίνοφίλων.



ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΣΤ.1 Νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του κλάδου

Η εισαγωγή αλκοολούχων ποτών διέπεται από θεσμικό πλαίσιο αντίστοιχο αυτού της ΕΕ.

Ειδικώς για την πρόσβαση στην αγορά οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αντρέχουν στην ιστοσελίδα της ΕΕ <https://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscode=2204&country=id=IL#kap65> η οποία επικαιροποιείται διαρκώς με τις νέες προϋποθέσεις.

ΣΤ.2 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου στον ανταγωνισμό

Στο παρελθόν για λόγους κυρίως προστασίας των καταναλωτών από επιβάρυνση της υγείας τους ένεκα υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ είχε υιοθετηθεί φόρος ύψους 2%, επιπλέον του ΦΠΑ.

Ζ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ζ.1 Παράγοντες που επηρεάζουν ζήτηση –προσφορά.

Η ανάλυση των τιμών εισαγόμενων προϊόντων αλκοόλ και η συσχέτισή τους με τις τάσεις που διαμορφώθηκαν την τελευταία 10ετία συνηγορούν σαφώς στη διαπίστωση ότι η σχέση ποιότητας – τιμής δεν είναι ο σαφής προσδιορισμός του κριτηρίου ζήτησης. Η ποιότητα και η καταξιωμένη επικέττα είναι ο βασικός παράγοντας προσδιορισμού της επιλογής εκ μέρους του καταναλωτή.

Η προβολής ενός προϊόντος από τα σύγχρονα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι διαβατήριο για την επιτυχία του στην αγορά.

Η εξεύρεση σταθερού εισαγωγέα που επιδιώκει να προωθή τα προϊόντα του σε σημεία πώλησης με προοπτικές, είναι επίσης σημαντικό στοιχείο για τους υποψήφιους εξαγωγείς στην προσπάθεια ευδοκίμησης της προώθησης των προϊόντων τους.

Η αγοραστική δύναμη προφανώς επηρεάζει τις καταναλωτικές προτιμήσεις, ωστόσο η δομή τόσο της κατανάλωσης όσο και του κόστους των αλκοολούχων προϊόντων στο Ισραήλ έχει παγιωθεί σε σταθερά υψηλά επίπεδα, με δυναμική προς περαιτέρω διεύρυνση.



7.2 Προοπτικές ελληνικών προϊόντων

Τα ελληνικά προϊόντα είναι σαφές ότι στον τομέα αυτό μόνον ανοδική πορεία μπορούν να έχουν καθώς είναι πρόδηλη η αναντίστοιχη θέση που έχουν στην αγορά με την ποιότητα και το κόστος τους. Η ευρύτατη ποικιλία προϊόντων που διακινούνται στην ισραηλινή αγορά προφανώς και μπορεί να συμπεριλάβει και ελληνικά προϊόντα.

Η αύξηση των ροών τουρισμού προς την Ελλάδα, δεν θα πρέπει να μην συσχετιστεί με τις προσπάθειες αύξησης των προϊόντων οίνου και λοιπών αλκοολούχων. Η στόχευση θα πρέπει να είναι σαφής και συστηματική και σε κάθε περίπτωση άμεση, καθώς δεν απαιτείται ιδιαίτερη προετοιμασία για μια επιχειρηματική επίσκεψη στο Ισραήλ και η συνάντηση με δρώντες στον κλάδο. Προφανώς η μη επίτευξη σημαντικής αύξησης σε βραχυπρόθεσμο διάστημα θα πρέπει να αποτελέσει στοιχείο έντονου προβληματισμού για την ανταγωνιστικότητα του κλάδου και την δυναμική των επιχειρηματικών προσπαθειών καθευατή.



ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΑΔΟΥ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

ARMANAC											
Indicators	Import Value to the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)
Partners	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel
Years	2018	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Belgium	0	9,192	7,251	31,677	47,782	21,786	1,000	0	4,000	5,000	1,000
France	0	60,685	66,953	58,446	68,529	62,734	5,000	4,000	1,000	3,000	2,000
Netherlands	0	0	0	79	0	0	0	0	0	0	0
Portugal	650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Romania	0	0	0	28	29	0	0	0	0	0	0
EU28	650	69,877	74,204	90,230	116,340	84,520	6,000	4,000	5,000	8,000	3,000

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

ARAK IN 2 LTR OR LESS									
Indicators	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Years	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2019	
Belgium	414	529	276	489	399	0	0	0	
Cyprus	3	0	0	0	0	0	0	0	
Denmark	0	0	0	0	20	0	0	0	
France	4,386	0	0	2,549	0	0	0	0	
Germany	156	1,681	2,530	3,359	6,724	0	0	0	
Greece	0	0	0	0	0	0	25,991	2,514	
Italy	7,954	2,074	2,072	2,063	6,270	0	0	0	
Netherlands	0	6	283	2,166	281	1,729	4,332	0	
Spain	169	170	0	0	0	0	0	0	
Sweden	0	3,146	4,927	6,397	8,275	0	0	0	
United Kingdom	4,198	0	4,873	7,462	4,973	51,977	41,095	0	
EU28	17,280	7,606	14,961	24,485	26,942	53,706	71,418	2,514	

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)



ASTI SPUMANTI								
Indicators	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Partners	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel
Years	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2019
Cyprus	3,178	2,740	347	0	0	0	0	0
Germany	0	0	0	32,016	13,873	4,958	4,452	0
Italy	0	0	0	157,210	200,274	170,481	358,969	457,250
Netherlands	0	0	0	0	739	270	0	8,570
Romania	0	0	0	0	0	35	46	0
EU28	3,178	2,740	347	189,226	214,886	175,744	363,467	465,820

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

Beaujolais 15% alc	
Indicators	Export Value from the EU/MS (EURO)
Partners	Israel
Years	2018
France	708.000
EU28	708.000

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

BURGUNDY MORE THAN 15% ALC			
Indicators	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Partners	Israel	Israel	Israel
Years	2017	2018	2019
France	51,010	1,510	11,175
EU28	51,010	1,510	11,175

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

BEER MADE FROM MALT IN BOTTLES										
Indicators	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Partners	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel
Years	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Austria	0	79	5,540	8,274	4,325	264,085	573,386	118,822	103,954	347,592
Belgium	207	681	7,063	37,808	10,364	2,090,901	2,307,047	2,434,165	2,517,821	3,032,336
Bulgaria	0	0	0	0	0	0	0	0	46,614	0
Cyprus	11,553	175	243,788	355,248	380,677	5,943	7,262	10,985	22,494	22,351



Czech Republic	0	0	0	0	13	1,167,681	1,125,265	585,987	529,429	757,378
Denmark	46,159	9,374	8	264	584	32,661	30,927	0	0	36,542
Estonia	0	0	0	0	0	10,486	0	1,890	1,085	0
Finland	0	0	38	48	0	0	0	24	0	0
France	70,800	65,259	81,789	58,043	79,487	24,343	135,721	80,425	6,025	73,196
Germany	19,375	58,081	16,964	53,281	29,921	2,158,712	2,874,207	3,467,216	2,301,831	3,035,929
Greece	0	0	0	0	0	187,904	50,202	394,290	400,195	186,419
Ireland	0	0	625	0	83	21	291,576	552,476	89,084	413
Italy	10,928	14,699	8,790	0	5,400	1,358,293	2,058,893	2,496,971	2,632,867	1,943,760
Latvia	0	0	0	0	0	107,958	150,183	76,032	202,309	107,909
Lithuania	0	0	0	0	0	93,686	57,017	6,000	4,403	0
Malta	0	0	0	0	0	0	82,958	0	0	0
Netherlands	230	138,158	35,460	2,991	16,973	3,215,831	6,326,655	7,718,655	3,268,306	3,969,743
Poland	0	0	0	8,423	0	1,666,848	1,025,094	857,575	1,027,769	926,057
Portugal	0	0	0	0	0	2,660	0	48,944	46,356	31,395
Romania	0	0	0	0	0	0	0	0	39,539	55,348
Slovakia	0	0	0	0	0	43,014	151,317	290,650	15,007	15,007
Slovenia	0	0	0	0	0	22,853	0	0	0	0
Spain	188	0	0	0	0	231,051	255,427	137,885	144,716	290,580
Sweden	0	2	0	0	80	0	0	0	0	9,332
United Kingdom	0	40,154	13,913	16,179	1,502	521,650	4,155,997	3,016,188	6,945,528	6,462,962
EU28	159,440	326,662	413,978	540,559	529,409	13,206,581	21,659,134	22,295,180	20,345,332	21,304,249

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

BEER MADE FROM MALT IN CONTAINERS MORE THAN 10 LTR										
Indicators	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Partners	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel
Years	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Reporters										
Austria	0	0	0	0	1,687	266,822	348,905	339,187	335,253	178,811
Belgium	140	10,297	0	1,854	1,261	2,163,258	2,085,513	2,181,745	2,196,989	2,051,174
Cyprus	4,918	0	111,028	287,325	364,090	10	0	0	0	4,212
Czech Republic	0	0	0	0	671	261,378	292,442	423,932	390,243	446,836
Denmark	0	0	0	0	123	0	0	0	0	5,286
France	0	0	0	0	11	0	0	0	0	121,219
Germany	0	0	602	0	0	2,165,790	3,029,008	3,338,651	3,267,585	3,167,317



Greece	0	0	0	0	0	9,198	3,135	10,281	22,245	16,110
Ireland	0	0	0	39	0	898,831	845,956	837,251	894,477	827,349
Italy	0	0	0	0	0	53,099	32,475	151,094	222,588	263,305
Latvia	0	0	0	0	0	0	0	1,188	27,324	28,571
Lithuania	0	0	0	0	0	0	0	14,512	0	0
Netherlands	1,231	1,000	1,458	384	0	36,869	165,557	394,042	113,692	156,700
Poland	0	0	0	0	0	0	3,313	0	0	0
Portugal	0	0	0	299	1,128	9,786	28,763	55,498	68,467	79,796
Romania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	128
Spain	73	0	0	0	0	176,162	137,802	241,425	227,811	292,304
United Kingdom	0	0	0	0	0	107,414	106,259	124,802	217,805	198,167
EU28	6,362	11,297	113,088	289,901	368,971	6,148,617	7,079,128	8,113,608	7,984,479	7,837,285

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

BEER MADE FROM MALT OTHER										
Indicators	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Partners	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel
Years	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Reporters										
Austria	0	0	0	0	0	0	23,275	0	19,137	20,507
Belgium	0	0	0	57,034	0	797,730	620,510	581,690	676,570	492,460
Bulgaria	0	0	0	0	0	312	0	0	0	0
Croatia	0	0	0	0	0	0	42	10	16	21
Cyprus	0	0	0	0	717	9,187	9,540	3,195	1,917	0
Czech Republic	0	0	0	0	0	243,717	329,038	301,153	189,601	320,551
Denmark	41	0	8	785	134	31,938	47,302	30,179	28,455	28,628
Estonia	0	0	0	0	0	0	0	5,443	8,468	14,516
Finland	0	0	0	0	2	0	123	0	0	0
France	0	0	0	0	937	55,272	20,722	67,961	64,862	76,346
Germany	72	0	0	0	0	984,709	1,110,365	1,593,227	1,246,799	1,361,867
Greece	0	0	0	0	0	8	29,991	95,805	402,149	449,344
Hungary	0	0	0	2,072	0	0	0	0	0	0
Ireland	0	0	0	80	22	0	17,396	0	0	0
Italy	0	0	0	0	0	123,943	126,846	147,168	207,576	190,408
Latvia	0	0	0	0	0	145,792	210,506	424,137	466,511	560,397
Lithuania	0	0	0	0	0	9,163	19,633	22,168	58,904	39,152
Netherlands	0	45,894	19,306	4	0	1,668,728	1,373,571	1,975,805	2,178,937	2,779,000



Poland	0	0	0	0	0	80,410	41,122	181,162	213,440	665,194
Portugal	0	0	0	0	0	28	2	0	5	0
Romania	0	0	0	0	0	37,299	37,086	54,122	7,980	42,362
Slovakia	0	0	0	0	0	0	176,880	377,175	250,437	374,961
Slovenia	0	0	0	0	0	4,656	0	0	0	0
Spain	0	0	0	0	0	153,503	218,585	122,338	149,938	241,895
Sweden	0	0	0	0	112	0	0	7	0	9,909
United Kingdom	7,097	2,395	7,122	0	16,151	140,166	266,913	477,097	179,027	425,199
EU28	7,210	48,289	26,436	59,975	18,075	4,486,561	4,679,448	6,459,842	6,350,729	8,092,717

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

BLENDED MALT WHISKEY

Indicators	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Partners	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel
Years	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Reporters										
Belgium	0	0	0	0	0	0	19,550	43,200	0	0
Bulgaria	0	0	0	0	0	0	0	5,002	2,431	0
Croatia	3,980	0	0	0	0	0	0	76	121	53
Cyprus	262,864	593,439	90,215	65,814	58,009	0	0	0	0	0
France	0	0	0	0	0	1,022	61,569	66,500	64,743	9,938
Germany	0	0	0	339	0	29,031	150,084	217,843	84,815	107,455
Ireland	0	0	0	0	0	0	0	4,380	0	7,300
Latvia	0	0	0	0	0	21,780	105,119	58,136	0	30,900
Netherlands	65,479	7,201,743	629,804	0	0	2,341,790	947,731	1,628,063	412,566	195,098
Spain	0	59,810	0	0	0	286,413	0	0	0	0
Sweden	0	0	93	0	0	0	0	0	0	0
United Kingdom	0	0	0	0	0	112,580	561,091	431,728	1,021,915	1,545,987
EU28	332,323	7,854,992	720,112	66,153	58,009	2,792,616	1,845,144	2,454,928	1,586,591	1,896,731

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

BLENDED MALT WHISKEY MORE THAN 2 LTR

Indicators	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Supl Unit	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Partners	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel
Years	2016	2016	2015	2016	2017	2018	2019



Reporters							
Germany	0	0	3,864	4,716	4,536	1,867	1,248
Netherlands	2,811	140,000	9,600	1,058	5,940	18,900	11,622
United Kingdom	0	0	0	0	0	7,952	37,014
EU28	2,811	140,000	13,464	5,774	10,476	28,719	49,884

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

CAVA SPARKLING			
Indicators	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Years	2017	2018	2019
Austria			172
Belgium			3,816
Italy		5,704	29,104
Spain	1,727,262	1,558,919	1,766,237
EU28	1,727,262	1,564,623	1,799,329

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

CHAMPAGNE IMPORTS TO EU							
Indicators	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Qty to the EU/MS (Kg)	Import Qty to the EU/MS (Kg)
Partners	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel
Years	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016
Reporters							
Cyprus	63,327	20,180	6,532	15,205	3,129	1,000	0
France	0	0	3,721	0	0	0	0
Germany	15	0	0	0	0	0	0
Netherlands	12,850	732,118	3,840	0	0	0	19,000
Portugal	0	0	0	200	0	0	0
United Kingdom	0	0	0	2,251	2,261	0	0
EU28	76,192	752,298	14,093	17,656	5,390	1,000	19,000

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)



CHAMPAGNE EXPORTS FROM EU TO ISRAEL					
Indicators	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Years	2015	2016	2017	2018	2019
Reporters					
Belgium	10,986	60,238	69,799	3,713	4,133
Bulgaria	0	0	279	0	0
Croatia	0	0	117	90	27
Czech Republic	0	12	15	0	0
France	2,063,216	2,534,431	2,112,945	2,011,401	1,802,539
Germany	0	0	0	43,698	303,909
Ireland	0	0	0	192	0
Italy	64,244	47,898	9,436	6,781	7,276
Luxembourg	900	0	0	280	0
Netherlands	0	0	24,525	9,725	39,008
Romania	0	0	0	81	0
Spain	0	1	0	922	1,204
United Kingdom	0	28,734	36,673	70,472	4,497
EU28	2,139,346	2,671,314	2,253,789	2,147,355	2,162,593

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

IMPORT COGNAC FROM ISRAEL TO EU					
Indicators	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)
Years	2015	2016	2017	2018	2019
Croatia	1,553				
Cyprus	1,025	235		256	7,349
France				3,198	18,640
Germany		30			
Netherlands	52,263	265,031	10,405		
Sweden					10
EU28	54,841	265,296	10,405	3,454	25,999

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)



EXPORT COGNAC FROM ISRAEL TO EU					
Indicators	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Years	2015	2016	2017	2018	2019
Belgium	14,260	8,416	0	0	0
Croatia	0	168	480	92	157
Cyprus	0	0	499,262	71,563	667,195
France	17,561,249	17,063,105	13,814,597	9,108,330	8,860,878
Germany	136,361	203,563	93,645	403,999	1,556,960
Greece	38	0	0	0	0
Italy	0	0	0	1,730	21,203
Latvia	0	21,168	0	45,770	29,340
Luxembourg	310	0	0	0	0
Netherlands	843,075	420,798	355,191	312,514	848,016
Romania	0	0	426	1,840	168
Spain	1,849	1,170	0	0	17,445
United Kingdom	0	1,420,945	2,206,973	846,353	291,989
EU28	18,557,142	19,139,333	16,970,574	10,792,191	12,293,351

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

Chap- ter	EXPORTS ISRAEL TOTAL MIL \$				
		2019	2018	2017	2016
	Total	58514.2	61951.4	61151.5	60573.2
	Beverages and Tobacco	760.7	821.4	728.7	691.0

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

IMPORTS ISRAEL MIL \$				
	2019	2028	2027	2016
Gross imports	76,581.8	76,610.7	69,144.7	65,804.5
Consumer goods (for direct consumption)	15,365.7	14,716.1	13,667.2	13,334.8
Thereof: Non-durable goods	9,101.4	8,719.0	8,175.2	7,415.0
Durable goods	6,264.3	5,997.1	5,492.0	5,919.8
Food, beverages and tobacco	2,771.5	2,574.0	2,390.7	2,117.3
Food	2,487.9	2,317.0	2,150.0	1,933.3
Soft drinks	46.1	42.5	40.7	31.2
Alcoholic drinks	237.5	214.5	200.0	152.8

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)



OUZO 2 LTR OR LESS							
Indicators	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Qty to the EU/MS (Kg)	Import Qty to the EU/MS (Kg)	Import Qty to the EU/MS (Kg)
Years	2015	2016	2017	2019	2015	2016	2017
Cyprus	6,869	26,515	6,912	4,569	3,000	5,000	2,000
Netherlands	1	211					
EU28	6,870	26,726	6,912	4,569	3,000	5,000	2,000

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

OUZO 2 LTR OR LESS										
Indicators	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)
Partners	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel
Years	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Belgium	3,650	0	0	0	0	1,000	0	0	0	0
Bulgaria	1,978	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Croatia	0	0	30	125	61	0	0	0	0	0
Cyprus	0	2,393	6,014	7,250	0	0	1,000	2,000	3,000	0
Germany	0	1,602	534	9,722	20,882	0	1,000	0	1,000	7,000
Greece	303,511	261,237	269,638	320,526	443,515	96,000	95,000	108,000	130,000	170,000
Italy	0	10,304	17,981	1,162	1,315	0	3,000	5,000	0	0
Netherlands	26,479	11,020	14,596	5,380	55,701	3,000	2,000	2,000	0	8,000
Romania	0	0	0	28	14	0	0	0	0	0
EU28	335,618	286,556	308,793	344,193	521,488	100,000	102,000	117,000	134,000	185,000

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

PDO WINE IN 2 LTR											
Indicators	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Supl Unit	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)
Partners	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel
Years	2018	2018	2015	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
France	0	0	22	135	5	1,657	1,700	0	0	0	0
Hungary	0	0	2,400	2,492	1,912	0	0	0	0	0	0
Italy	0	0	3,441	28,713	56,044	31,147	15,921	10,000	11,000	3,000	2,000
Portugal	200	2,000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU28	200	2,000	5,863	31,340	57,961	32,804	17,621	10,000	11,000	3,000	2,000

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)



VODKA 45,4% OR LESS 2 LTR OR LESS					
Imports to EU from ISRAEL	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)
Years	2015	2016	2017	2018	2019
Belgium		150	246	1,019	90
Croatia	8,951	3,825	2,477		
Cyprus	163,847	104,244	145,061	116,882	87,940
Finland		9			
France	12,914		235		
Germany	330	1,378	1,613	14	2,196
Hungary	10,820				
Latvia	28,053	81			
Lithuania	86,790				
Malta		921			
Netherlands	169,528	2,049,965	82,250	4,700	
Poland	6,118	6,272			
Slovakia	13,745				
Spain		52		85	
United Kingdom	3,981	4,012			1,945
EU28	505,077	2,170,909	231,882	122,700	92,171

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

VODKA 45,4% OR LESS 2 LTR OR LESS					
Imports FROM EU TO ISRAEL	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Years	2015	2016	2017	2018	2019
Belgium	0	123,156	7,435	0	14,359
Bulgaria	5,260	0	701	238	0
Croatia	0	67	284	372	182
Cyprus	0	0	466,022	2,918,263	2,093,935
Czech Republic	42,339	0	0	0	0
Estonia	89,014	2	40,253	0	0
Finland	5,255,138	5,590,165	6,225,874	6,021,166	5,356,080
France	4,781,691	3,210,414	3,591,041	3,595,860	4,740,373
Germany	3,464,572	2,435,969	1,095,086	531,770	535,902
Greece	68	35	27	26	9



Hungary	0	0	0	0	0
Ireland	0	0	0	0	57,200
Italy	1,110,592	694,164	943,658	2,269,474	2,062,616
Latvia	878,954	1,195,027	1,005,852	933,062	870,197
Lithuania	55,046	26,968	32,772	57,126	59,091
Luxembourg	1,025	0	0	0	0
Malta	0	0	0	0	0
Netherlands	4,776,173	4,295,328	3,860,925	3,043,152	4,320,347
Poland	321,056	327,313	238,724	155,133	492,498
Romania	0	0	321	1,070	62
Slovakia	0	1	0	0	0
Slovenia	0	0	9	0	0
Spain	40,521	7,870	4,832	1,545	8,721
Sweden	3,221,104	2,414,684	2,574,651	1,798,465	1,903,491
United Kingdom	1,518,011	868,054	899,842	504,813	223,432
EU28	25,560,564	21,189,217	20,988,309	21,831,535	22,738,495

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

PROSECCO									
Indicators	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Qty from the EU/MS (Kg)	Export Supl Unit	Export Supl Unit	Export Supl Unit
Years	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Belgium			949						305,000
Germany	14,960	540	6,751	3,000			2,757,000	82,000	1,010,000
Italy	227,355	238,113	275,875	48,000	52,000	67,000	49,075,000	52,469,000	66,484,000
Spain		11,370	1,080		2,000			1,935,000	180,000
United Kingdom		1,081						5,000	
EU28	242,315	251,104	284,655	51,000	54,000	67,000	51,832,000	54,491,000	67,979,000

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

OTHER VARITAL WINES SPARKLING					
Indicators	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Partners	Israel	Israel	Israel	Israel	Israel
Years	2015	2016	2017	2018	2019
Reporters					
Austria	0	0	925	0	2,514
France	0	0	8	7,000	0
Germany	2,640	0	0	0	3,810



Italy	18,690	2,700	48,118	44,337	155,916
Netherlands	0	0	0	0	273
Portugal	0	0	0	14	0
Spain	0	0	19	179	5,332
EU28	21,330	2,700	49,070	51,530	167,845

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

OTHER WINE					
Indicators	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Years	2015	2016	2017	2018	2019
Austria	1,091	0	0	0	0
Belgium	7,744	6,384	245	5,299	2,754
Czech Republic	0	0	0	0	18
France	31,374	31,898	48,409	41,027	22,210
Germany	3,437	4,203	308	126	0
Hungary	0	0	0	212	269
Italy	408,854	543,639	293,401	326,977	339,556
Netherlands	0	0	0	1,275	0
Portugal	1,107	636	560	362	186
Slovenia	149	31	0	0	1,710
Spain	1,672,109	1,770,298	51,972	560	241
EU28	2,125,865	2,357,089	394,895	375,838	366,944

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

Section and Division \$ MIL	2019	2018	2017	2016
All commodities IMPORTS TO ISRAEL	76581.8	76610.7	69144.7	65804.5
Food and live animals	5510.4	5255.3	4914.5	4531.1
Beverages	390.6	359.2	331.3	282.3

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

WINE VINEGAR IN CONTAINERS 2 LTR OR LESS					
Indicators	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Years	2015	2016	2017	2018	2019
Belgium	0	0	0	0	619
France	9,635	452	2,540	36,307	4,355
Germany	11,339	5,660	5,838	3,467	1,834



Greece	0	0	813	0	0
Italy	329,215	341,924	241,314	254,087	364,174
Luxembourg	12	0	0	0	0
Netherlands	42	83	624	276	548
Portugal	32,363	29,181	12,360	13,556	19,253
Slovenia	0	0	0	0	0
Spain	67,528	53,339	96,033	67,211	61,865
EU28	450,134	430,639	359,522	374,904	452,648

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

LIQUERS AND CORDIALS IN 2 LTR OR LESS					
IMPORTS TO EU FROM ISRAEL Indicators \$ MIL	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)	Import Value to the EU/MS (EURO)
Years	2015	2016	2017	2018	2019
Austria	1,152	195	2,658		790
Belgium	2,002	14,218	3,734	3,264	5,378
Croatia	7,684	1,132			
Cyprus	28,833	81,793	20,334	35,843	460
Finland			48		
France	11,137	1,314	3,396	2,559	1,765
Germany			3,974	2,878	
Hungary			6,776	35,378	176,075
Italy				9,548	
Netherlands	160,794	976,266	243,497	211,853	
Poland	1,875	73		16,107	2,143
Slovakia				2	
United Kingdom	54,345	76,656	53,487	43,514	53,089
EU28	267,822	1,151,647	337,904	360,946	239,700

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)

LIQUERS AND CORDIALS IN 2 LTR OR LESS					
EXPORTS EU TO ISRAEL Indicators \$ MIL	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)	Export Value from the EU/MS (EURO)
Years	2015	2016	2017	2018	2019
Austria	27,580	68,858	117,157	14,622	36,340
Belgium	303,805	443,026	408,165	304,299	494,511
Bulgaria	0	0	1,408	0	0
Croatia	0	2,098	4,501	3,294	2,248
Cyprus	0	0	181,181	291,864	374,577
Czech Republic	82,457	30,831	60,362	47,953	28,578



Estonia	0	6,934	0	3	95
Finland	42	0	0	0	0
France	1,161,417	848,687	921,475	840,410	314,560
Germany	1,694,445	1,630,029	2,010,735	2,398,319	3,519,223
Greece	1,780	10,175	10,019	11,612	10,620
Hungary	97	0	3,796	13,320	0
Ireland	261,840	361,194	547,281	549,835	620,601
Italy	924,045	1,040,760	1,807,605	1,430,562	1,259,805
Latvia	0	19,526	7,363	18,000	30,035
Lithuania	1,935	0	2,100	1,050	0
Netherlands	1,225,552	1,045,762	895,904	902,611	1,111,877
Poland	5,090	6,547	8,227	3,385	4,386
Portugal	1,036	0	0	0	0
Romania	0	4	586	1,894	198
Slovakia	72	50	0	96	15,900
Spain	149,282	43,650	32,160	77,955	188,887
Sweden	152,744	115,244	135,670	0	0
United Kingdom	341,522	342,421	163,002	161,972	176,190
EU28	6,334,741	6,015,796	7,318,697	7,073,056	8,188,631

Πηγή: Eurostat (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ)